

DZIENNIK

PIOTRKOWSKI

Adres Redakcji i Adm. Piotrków Tryb. Słowackiego 18 tel. 10-21. Drukarnia 10-65.

Za tekst str. 2 — 7 odpowiada Wacław Gąsiorowski. W-wa, Widok 21, druk „Matador”

KINO CZARY Dziś **SONJA HENIE**

Bóstwo na lodzie — jedna jedyna, nieporównana jako rewelacyjne zjawisko filmowe w filmie p. t.

BIAŁY MOTYL

Inne role: Don Ameche, C. Romero, Jean Hersholt
SONJA HENIE — to „Pawłowa na lodzie”, to cudowny „biały motyl” Norwegii, któremu świat bije brawo.

Nad program Tygodnik Aktualności P. A. T. Nad program

Popoł. o g. 3-ej Wiosna nad Sekwaną

Początek codziennie o g. 6 w święta o g. 3.

Ceny wykł.

Pożyczka angielska dla Polski

w oficjalnym naświetleniu kanclerza skarbu Simona

LONDYN. Na interpelację posła Daltona, dotyczącą stanu rokowań finansowych angielsko-polskich, kanclerz skarbu sir John Simon złożył wczoraj w Izbie Gmin następujące oświadczenie:

„Delegacje rozpatrywały dwie odrębne sprawy: pierwszą, pozostającą w związku z kredytem eksportowym, jaki rząd angielski zgodził się udzielić w wysokości 8 milionów funtów celem ułatwienia zakupów w Anglii przez rząd polski dla celów dozbrojenia. Szczegóły układu są obecnie opracowywane przez polską delegację finansową i odpo-

wiednie resorty rządu angielskiego.

Odbyła się również dyskusja, co do pożyczki gotówkowej, którą rząd angielski i francuski, działając wspólnie, byłby gotów udzielić Polsce. Kanclerz żałuje bardzo, że na razie okazało się

niemożliwe osiągnięcie wspólnego porozumienia mocarstw co do warunków, na jakich pożyczka taka mogła być udzielona, co jest

niezbędne, aby odnośna ustawa mogła być przedłożona Izbie przed odroczeniem jej na ferie letnie.

Na dalsze pytanie, czy uzyskanie przez Polskę kredytu muszą być obrócone w Wielkiej Brytanii i czy na wypadek wojny, kiedy Wielka Brytania nie będzie mogła dostarczyć Polsce pewnych materiałów wojennych, Polska będzie miała prawo zaspakajania swych potrzeb w Ameryce lub gdzie indziej, sir John Simon odpowiedział:

„Kredyty eksportowe będą kredytami dla ułatwienia zakupów w Wielkiej Brytanii. Co się tyczy drugiej sprawy sprzeczowanej w zapytaniu, rząd angielski i francuski są całkowicie jednomyślnie co do swej gotowości dopomożenia Polsce, o ile będą mogły być uzgodnione warunki, na jakich niezbędne zakupy zbrojeniowe w innych krajach miałyby być poczynione”.

„Sytuacja Gdańska ma pewne granice, na których przekroczenie Polska w żadnym wypadku nie pozwoli. Mogę zapewnić, że ta granica, jest już bardzo blisko. Mimo to rozwiązanie pokojowe nie jest niemożliwe”.

Bliski już jest kres cierpliwości jaką wykazuje Polska w sytuacji Gdańska

KOWNO. Znany publicysta Petriconis zamieszcza na łamach „20 Amzius” swoje wrażenia z podróży po Polsce.

Publicysta powtarza rozmowę, którą przeprowadził na Pomorzu z osobą, orientującą się

bardzo dobrze w sytuacji Gdańska.

Na zapytanie, jak długo Polska może tolerować obecną sytuację w Gdańsku i czynione w nim przygotowania militarne, publicysta otrzymał odpowiedź:

„Sytuacja Gdańska ma pewne granice, na których przekroczenie Polska w żadnym wypadku nie pozwoli. Mogę zapewnić, że ta granica, jest już bardzo blisko. Mimo to rozwiązanie pokojowe nie jest niemożliwe”.

Anglia dozbroi Jugosławie

Wyniki podróży ks. Regenta do Londynu

BIAŁOGRÓD. Jugosłowiańska opinia publiczna oraz tutejsze koła polityczne z wielkim zainteresowaniem i zadowoleniem śledzą przebieg wizyty ks. Regenta Pawła w Londynie. Chociaż podróż ta ma charakter

prywatny, to jednak, jak wiadomo, ks. Paweł miał sposobność zetknięcia się z czołowymi przedstawicielami Anglii.

Zaprzeczając fantastycznym pogłoskom, szerzonym na temat pobytu ks. Regenta w Londynie, tutejsze koła polityczne sądzą, że w Londynie zapadnie decyzja co do kredytu na sprzęt zbrojeniowy dla Jugosławii.

Oczekuje się tu, że zwłaszcza w dziedzinie lotnictwa, Jugosławia otrzyma poważne kredyty

„Kredyty eksportowe będą kredytami dla ułatwienia zakupów w Wielkiej Brytanii. Co się tyczy drugiej sprawy sprzeczowanej w zapytaniu, rząd angielski i francuski są całkowicie jednomyślnie co do swej gotowości dopomożenia Polsce, o ile będą mogły być uzgodnione warunki, na jakich niezbędne zakupy zbrojeniowe w innych krajach miałyby być poczynione”.

Skład Rady Naukowej W. F.

Pan Marszałek Edward Smigły - Rydz, jako przewodniczący Rady Naukowej Wychowania Fizycznego ustalił w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych i ministrem WR i OP skład Rady na 1939-41 rok. Z urzędu wchodzi do Rady: jako przewodniczący Marszałek Smigły - Rydz, jako wice-przewodniczący gen. bryg. dr. Stanisław Roupert, podsekretarz stanu w ministerstwie opieki społecznej dr. Eugeniusz Piestrzyński, komendant główny PW i WF gen. Kazimierz Sawicki i naczelnik wydziału wychowania w ministerstwie WR i OP. Poza tym wchodzi z nominacji do Rady 20 osób.

Funkcję sekretarza powierzył Pan Marszałek red. Kazimierz Muszałównie.

Wycieczka Polaków z Ameryki w Warszawie

Wczoraj wieczorem przybyła do Warszawy 24-osobowa wycieczka Polaków z Ameryki, członków największego w Stanach Zjednoczonych polskiego Zjednoczenia Rzymsko katolickiego.

Lwowski patrol na Zjazd Legionistów

Wczoraj przed południem wyruszył ze Lwowa do Krakowa pieszy patrol b. ochotników lwowskich, niosący dar dla Związku Legionistów w postaci pergaminowego dyplomu pamiątkowego od byłych ochotników Lwowa i ziemi czerwieńskiej, oraz z pod lwowskich bojowisk, na postumencie ze srebrnymi orłami legionowymi.

Ugoda na Dalekim Wschodzie

Znowu się okazało, że do spraw Dalekiego Wschodu nie należy przykładać miary europejskiej i potwierdziła się stara prawda, że dyplomacja angielska świetnie się w nich orientuje i doskonale sobie z nimi radzi. Jeszcze nie ochłoneliśmy od groźnych wieści, nadchodzących z Tokio, że opinia japońska jest bardzo wzburzona, że pod gmachami ambasady i konsulatów angielskich w Japonii odbywają się wrogie manifestacje, że organizuje się tam bojkot wszystkiego, co angielskie, gdy już nadeszła wiadomość zupełnie innego rodzaju: Anglia i Japonia doszły do porozumienia w kwestiach zasadniczych, a dalsze rozmowy toczą się w serdecznej atmosferze.

W Berlinie i w Rzymie wiadomość tę przyjęto z wściekłością, ale wszędzie indziej będzie przyjęta z uczuciem ulgi. Mogą w Berlinie i w Rzymie trąbić na wszystkie strony, że Anglia skapitulowała, ale każdy wie, że to nie prawda. Ustępstwo, które Anglia zrobiła Japonii, jest aż nadto uzasadnione istniejącym stanem rzeczy i z tego powodu ma charakter raczej teoretyczny, niż faktyczny, Anglia, mianowicie, uznała, że armia japońska ma w Chinach Północnych szczególne prawa, co przecież nie może ulegać wątpliwości.

Ale samo porozumienie wybiega swym znaczeniem bardzo poza sprawy Dalekiego Wschodu i ma kapitalne znaczenie dla spraw europejskich. Dowodzi bowiem, że na nich postanowiła Anglia skoncentrować całą swą uwagę i wszystkie swe siły, dla państw „osi” zaś oznacza, że w żadnym już wypadku nie mogą liczyć na przymierze, czy choćby na współpracę Japonii.

Naiwny rozmówca p. Wohltata pod ostrzałem prasy francuskiej

PARYŻ. Prasa francuska w dalszym ciągu komentuje obszernie aferę Hudson — Wohltat.

Na uwagę zasługuje szczególnie ostre wystąpienie naczelnego publicysty „Petit Parisien”, p. Bourguessa, który pisze, że ci wszyscy z Anglii, a jest ich cały legion, którzy całe swe zaufanie pokładali w organizacji polityki oporu przeciwko napaści na Niemcy, mieli przykrą niespodziankę, konstatając, iż członek gabinetu wszedł w kontakt z wysłannikiem Goeringa i dał się wciągnąć w wymianę poglądów sprzecznych

z formułą polityczną rządu brytyjskiego. Jest bowiem co najmniej dziwnym — ciągnie p. Bourgues — iż w momencie kiedy Anglia w porozumieniu z Francją prowadziła zakreślona na wielką skalę akcję dozbrojenia, osobiście urzędowa układała plany pokojowe, a nawet plany współpracy finansowej z przedstawicielami Trzeciej Rzeszy, która zmierzła do hegemonii gospodarczej.

W Paryżu p. Abetz — kończy p. Bourgues — w Londynie p. Wohltat i jego naiwny rozmówca, tego już za dużo!

Co jest najbardziej uderzające w całej tej sprawie — pisze p. Bernus w „Journal des Debats” — to wprost nieprawdopodobna naiwność angielskiego rozmówcy, który przez chwilę choć mógł przypuszczać, że kanclerz Hitler przyjmie przedstawione mu warunki.

W tym wypadku — pisze p. Bernus — słuszne zajęł stanowisko jeden z dzienników polskich, zapytując, jakie gwarancje pokoju otrzymałaby Europa, wzmacniając Niemcy, zamiast je osłabić.

Bój powietrzny nad Francją

240 bombowców brytyjskich dokonało trzeciego „nalotu”

LONDYN. 240 bombowców brytyjskich z załogą, liczącą przeszło tysiąc osób w trzydziestą rocznicę słynnego przelotu Bleriota nad kanałem La Manche, po raz trzeci z rzędu zjawili się nad Francją. Jest to najliczniejszy udział samolotów

brytyjskich w locie poza granicami W. Brytanii.

Wczorajszemu „nalotowi” nadano jak najbardziej realistyczny charakter. Władze francuskie zupełnie nie wiedziały o terminie nalotu, a lotnicy francuscy, obserwatorzy, radiotelegra-

fiści i obsługa dział przeciwlotniczych, których zadaniem było odeprzeć atak, znajdowali się od 24 godzin w ostrym pogotowiu.

Bombowce brytyjskie leciały w 4-ech oddzielnych rzutach. Każdy z rzutów składał się z oddzielnych grup, liczących przeszło 15 samolotów.

Samoloty lecące z szybkością 300 mil na godzinę, na wys. od 1.000 do 1.500 m obniżały lot nad większymi miastami francuskimi, na których ulicach zbierały się tłumy widzów, obserwujących z emocją walki powietrzne, jakie rozgrywały się między bombowcami brytyjskimi, a atakującymi je myśliwskimi samolotami francuskimi.

Napierała prowadzi

We wtorek rozegrany został na trasie Rzeszów — Kraków o długości 195 km. czwarty etap wyścigu dokoła Polski.

Na metę do Krakowa pierwszy przybywa Witek, który ostatnie 50 km. przebył ze złamanym pedałem. Witek mimo to uzyskał 16 min. przewagi nad następnym

z kolei Napierałą, trzeci Rzeźnicki, czwarty Ignaczak.

Klasyfikacja ogólna po 4 etapach wyścigu przedstawia się następująco:

1) Napierała	23:51:47
2) Rzeźnicki	23:52:50,8
3) Bieniek	24:21:36,2
4) Jaskólski	24:24:15

NA UPAŁY pijcie wyborowe PIWA Franciszka BRAULIŃSKIEGO i znakomite napoje chłodzące

Włochy nie będą walczyły z Anglią

Taki jest sens tajnych klauzul paktu Mussoliniego i Hitlera

Od chwili zawarcia niemiecko-włoskiego sojuszu wojskowego koła polityczne Anglii i Francji usiłują dowiedzieć się treści tajnych umów, wiążących dyktatorów na wypadek wojny.

Nie ulega wątpliwości, że kanclerz Hitler był stroną ubiegającą się i proponującą Mussolinemu zawarcie sojuszu wojskowego. Świadczą o tym liczne podróże, które odbywali do Włoch hitlerowscy dygnitarze, jak Goering, von Brauchitsch i von Ribbentrop.

Hitler bowiem w tym czasie poniósł szereg niepowodzeń dyplomatycznych, a najważniejszą z nich było porozumienie angielsko-polskie. Prestiż hitlerowski potrzebował koniecznie ja-

kiegoś sukcesu dyplomatycznego.

Mussolini przez długi czas wykręcał się przed zawarciem sojuszu wojskowego z Rzeszą.

Godząc się wreszcie na ten sojusz, podyktował twarde warunki:

- 1) zarządził uzbrojenia 15 dywizji włoskich, wyborowym materiałem wojennym, uzyskanym w Czechach i Morawach.
- 2) zażądał przesiedlenia z Tyrolu do Rzeszy 250 tysięcy Niemców,
- 3) wreszcie zastrzegł sobie tajne klauzule.

Te właśnie tajne klauzule są przedmiotem wielkiego zainteresowania politycznych sfer Anglii i Francji.

Według opinii Zachodu, położenie geograficzne Włoch jest tego rodzaju, że nie mogą one pod żadnym warunkiem walczyć z Anglią, rozporządzającą na Morzu Śródziemnym olbrzymimi siłami militarnymi, wystarczającymi na mapę, na Półwysep Apeniński — na tę wyciągającą kieszkę w kształcie buta, aby przekonać się, że flota i samoloty angielskie są w stanie bez trudu zbombardować wszystkie miasta włoskie, leżące nad morzem.

W wojnie z Anglią Mussolini ni pozostałby odcięty od swych kolonii afrykańskich — Libii i Abisynii, które mogłyby z łatwością zająć brytyjskie wojska kolonialne.

Mussolini jest zbyt realnym i wyrachowanym politykiem, aby sobie z tego nie zdawał sprawy.

Według powszechnego mniemania Mussolini w tajnych klauzulach zgodził się walczyć zbrojnie przy boku Hitlera, ale pod jednym warunkiem, o ile wojna ta nie będzie prowadzona przeciw Anglii.

Kopiec zwycięstwa pod Grunwaldem

SOKAL. Obóz Legii Akademickiej kwaterujący w Moszowie pow. sokalski wystąpił z inicjatywą usypiania na pamiątkę 529 rocznicy zwycięstwa pod Grunwaldem olbrzymiego kopca. Natychmiast rozpoczęto przy pomocy miejscowej polskiej ludności pracę nad usypianiem kopca 5-metrowej wysokości, który po kilkunastu dniach został ukończony.

Na szczycie umieszczono wysoki krzyż, a u podnoża betonową tablicę pamiątkową.

Na upał rada jedyna Za dwudziestkę kup PINGWINA.

Policja gdańska aresztowała rannego w katastrofie kolejarza

Podczas katastrofy kolejowej, jaka wydarzyła się przed kilku tygodniami pod Gdańskiem wskutek wykolejenia się na zbyt ostrym zakręcie pociągu idącego z Warszawy do Gdyni, odniósł ciężkie rany maszynista pociągu Paweł Łuszał.

Ranny przebywa w szpitalu

w Gdańsku, gdzie amputowano mu rękę do ramienia.

Wczoraj do szpitala przybyli funkcjonariusze policji gdańskiej i aresztowali Łusza.

Bezzębny maszynista został przewieziony do więzienia, mimo, że nie jest jeszcze wyleczony.

„Zamach” na policję gdańską w oświetleniu kłamiwej prasy Wolnego Miasta

„Wojna nerwów” wszczęta przez Niemców w skutkach okazała się szkodliwa przede wszystkim dla Niemców. Podane poniżej fakty najlepiej to ilustrują: w okolicach Brzozy pod Bydgoszczą urządzono obóz polskich harcerzy. Gdy obywatel zwrócił się do miejscowych Niemców po wodę do picia spotkał się z odmową!!! Targi z butnymi Niemcami zakończyły się tym, że harcerze musieli płacić za beczkę wody... 75 groszy. To chyba nie wymaga komentarzy.

Dla odmiany przytaczamy drugi fakt: niejaki Chwałczyk, 32-letni jegomość z Zabrze jest nie tylko obywatel niemiecki, ale i bezczelnym typem. Oto usiłował on nakłonić jednego z naszych żołnierzy, by uciekł w pełnym uzbrojeniu na stronę niemiecką. Rzecz

prosta, że spotkał się z należytą odprawą a w rezultacie Chwałczykiem zainteresowała się policja.

I wreszcie jeszcze jeden fakt, który najdobitniej świadczy, że Niemcy nie tylko są zdenerwowani, ale również są opanowani strachem. Oto obrazek: w czasie przejazdu pociągu pośpiesznego z Tczewa do Gdyni jakiś pasażer przez nieostrożność wyrzucił z okna butelkę I o zgrozo!!! Butelka upadła w pobliżu policjanta gdańskiego. Szkody żadnej mu nie wyrządzono. Ponoć policjant rzytał ze śmiechu, ale prasa gdańska z tego wypadku ukuła... zamach na policję gdańską.

No i czy nie mamy racji?... Gdy nerwy ponoszą — głupstwa się plenią...

Walki artyleryjskie i lotnicze na granicy mongolskiej

HSINGKING. Komunikat armii kwantuńskiej donosi, iż w ciągu wtorku 25 bm. toczyła się walka artyleryjska pomiędzy bateriami japońskimi a sowieckimi.

Baterie japońskie, zajmujące stanowisko w pobliżu Balsagal, zmusiły swym ogniem do milczenia

artylerię sowiecką, umieszczoną na zachodnim brzegu rzeki Khaiki.

W ciągu toczących się jednocześnie walk lotniczych lotnictwo japońskie odniosło dalsze sukcesy, strącając, w/g komunikatu, 50 samolotów sowieckich, z tego 17 przed południem, a 42 po południu.

Sensacyjne aresztowanie w Paryżu Kapitan, sprawca napadu na b. ministra, zbiegł z obozu uchodźców hiszpańskich

PARYŻ. We wtorek policja przeprowadziła rewizję w biurach pisma socjalistycznego „La Jeune Garde”, której ostatni numer uległ konfiskacie z powodu wydrukowania artykułu krytykującego armię francuską.

W wyniku rewizji aresztowany został obecny w lokalu redakcyjnym kapitan czerwonej armii hiszpańskiej Rafał Ibanez Garcia.

Garcia zbiegł przed kilku miesiącami z obozu uchodźców hiszpańskich we Francji i był jednym ze sprawców napadu na przebywającego stale w Paryżu b. ministra republikańskiego Mendez Aste.

Podczas tego napadu, łupem bandytów padły nie tylko dokumenty polityczne, ale również większa suma gotówki, z której Garcia otrzymał 5 tys. franków.

Polak procesuje się z 40 miastami w imieniu wynalazcy maszyn do czyszczenia ulic

CHICAGO. Tutejsza prasa pol-Milwaukee — otrzymała jako honorarium 50.000

Podobne procesy w imieniu Dillinga mec. Czarnecki prowadzić będzie jeszcze przeciw 40-tu miastom, w czym od samego miasta Chicago żądać będzie odszkodowania w sumie 7 milionów dol.

Nieproszone wizyty

samolotów niemieckich nad Anglią

Eskadry myśliwców śledzą loty wścibskich gości

LONDYN. „Daily Mail” donosi, że zarządzony został wzmożony stan pogotowia brytyjskich sił powietrznych na wschodnim wybrzeżu Anglii.

Zarządzenie to spowodowane zostało przez wielokrotnie podejmowane w ostatnich tygodniach loty niemieckich samolotów wojskowych, docierających do wybrzeży Anglii.

Dzień i noc angielscy żołnierze tkwią przy aparatach, wy-

krywających z bardzo wielkich odległości szum motorów.

Natychmiast po odkryciu zbliżających się samolotów niemieckich, alarmowane są lotniska angielskie, skąd startują eskadry myśliwców angielskich, które obserwują niemieckie samoloty.

Stwierdzono, że loty te, trwające od kilku tygodni, wzmożyły się jakby w odpowiedzi na ra-

dy bombowców brytyjskich nad Francją.

W ubiegłym tygodniu stwierdzono loty około 50 samolotów niemieckich nad Anglią.

Samoloty niemieckie latają na wet nad ujściem Tamizy.

Samoloty niemieckie lecą bardzo wysoko nad chmurami tak, że prawdopodobnym jest, iż loty niemieckich samolotów odbywają się ponad całą Anglią.

Francuska flota jedzie na Malte

Odbędą się tam narady dowódców marynarki angielskiej i francuskiej

LONDYN. Według nadeszłych tu wiadomości francuska eskadra morską przybędzie w czwartek do angielskiej bazy morskiej w Malcie

z oficjalną wizytą i pozostanie tam do dnia 29 bm.

Wśród jednostek eskadry francuskiej znajdzie się m. in. rów-

nież nowy pancernik „Provence” o wyporności 22 tys. ton.

Podczas pobytu eskadry francuskiej w Malcie odbędą się tam narady między angielskimi a francuskimi dowódcami marynarki. Równocześnie odbędzie się ćwiczenie czterech batalionów angielskiej brygady piechoty, stacjonowanej na Malcie.

W kołach politycznych Londynu zwracają uwagę, że wizyta francuskiej eskadry w Malcie przy pada na okres ewentualnej włoskiej floty na wodach między Sycylią a Libią.

Krwawe zaburzenia w Meksyku

MEKSYK. Wobec wzmagającej się fali agitacji przedwyborczej przed głosowaniem do parlamentu, niustannie dochodzi w kraju do ostrych starć.

Ostatnio szczególnie krwawy przebieg miały starcia w Queretaro pomiędzy zwolennikami dwóch kandydatów na stanowisko gubernatora stanu. Ogólnej ilości rannych i zabitych nie można dotychczas ustalić, ponieważ ofiary zajęte zostały przeważnie ukryte przez uczestników walk.

Podczas bójek jedna ze stron walczących miała używać karabinów maszynowych.

Parowiec angielski najechał na mine

LONDYN. Z Hongkongu donoszą, iż niedaleko wybrzeża chińskiego między Formozą a Swatow angielski parowiec pasażerski „Haitan” najechał na pływającą minę.

Statek uległ stosunkowo niewielkiemu uszkodzeniu, musiał jednak przerwać podróż w Fukien, gdzie oczekuje nadejścia statku pomocniczego z Hongkongu.

Anglia nie opuści Chin twierdzi chiński minister

CZUNGKING. Chiński minister spr. zagr. Wuangczunghuei oświadczył korespondentowi Havasa, że polityka chińska wobec W. Brytanii nie ulegnie zmianie.

Minister wskazał poza tym, że w układzie brytyjsko-japońskim przewidziane zostały zarządzenia

przeciwko antyjapońskiej działalności Chińczyków, natomiast nie wspomina się o wystąpieniach terrorystycznych przeciwko Chinom.

Min. Wuangczunghuei na zakończenie nawiązał do oświadczenia Czank Kai Szeka, iż W. Brytania we własnym interesie nie może opuścić Chin.

Zwycięskie natarcie Chińczyków

SZANGHAI. W prowincji Szansi, najcieplejsze walki toczą się w rejonach Tsinszu, Dżangtse i Tsinczen, gdzie skoncentrowane są główne siły japońskie.

Chińczycy bronili się uporczywie, narażając przeciwnika na duże straty.

Po przeprowadzonej koncentracji wojsk, Chińczycy rozpoczęli kontratak i zajęli Tunfyng i Czungeczung. Wobec zajęcia tych miast przez Chińczyków, załoga japońska w Janczen znalazła się w niebezpieczeństwie.

Japończycy usiłowali odebrać Chińczykom Tunfyng, lecz bezskutecznie. Nacierający na czele 77-mi pułk piechoty japońskiej cofnął się, straciwszy ponad 400 żołnierzy.

WALKI WOJSK JAPONSKICH Z PARTYZANTAMI CHIŃSKIMI
SZANGHAI. W rejonie kolei Tien tsin - Pukow Japończycy silnie odczuwają wzrost aktywności partyzantów chińskich.

Celem likwidacji partyzantów w centralnej części prow. Hopen Japończycy wystali silny oddział piechoty z 16-tu działami i samochodami pancernymi.

Oddział ten usiłował przedostać się przez linię obrony Chińczyków, lecz po krwawej walce, która trwała przeszło dobę, musiał się cofnąć, straciwszy w zabitych 160 żołnierzy. Japończycy skierowali do tego rejonu nowe posiłki. Walki trwają.

B ó l e

ARTRETYCZNE
REUMATYCZNE
PODAGRYCZNE

Najwięcej dokuczają na zmianę pogody, w czasie zimna, słoty i niepogody. Nieznośnymi wtedy stają się bóle w stawach, kościach i mięśniach, powstają bolesne obrzęki, chodzenie, a nawet poruszanie się bywa utrudnione. Cierpienia te powstają wskutek nagromadzenia się w ustroju kwasu moczowego i, jeżeli nie będą kszta, aż wreszcie na stałe przykuja do łóżka. W tych wypadkach stosuje się wewnętrzny lek „UREMOSA N” GASECKIEGO, który rozpuszczając kwas moczowy w organizmie, wywołuje obfite wydzielanie się takowego wraz z moczem i współdziała z ustrojem w walce jego z artretyzmem, reumatyzmem, podagrą, ischiasem, kamica nerkowa oraz złą przemianą materii — Orygin. UREMOSA N GASECKIEGO do nabycia w aptekach.

Hiszpania chce być niezależną

Nowe walki wewnętrzne w imię samodzielności polityki hiszpańskiej

Odrębny charakter polityczny, kulturalny i społeczny Hiszpanii, związany z właściwościami narodu hiszpańskiego i ziemi, na której żyje, spotęgował się jeszcze z chwilą, gdy Hiszpania przestała być mocarstwem o znaczeniu światowym, gdy straciła olbrzymią większość swoich kolonii. Z tą chwilą Hiszpania poczęła żyć na marginesie najważniejszych wydarzeń dziejowych. Nie dotarły do niej fale, ani wielkiej Rewolucji francuskiej, ani znacznie późniejszej wojny światowej.

Ale równocześnie w głębi duszy hiszpańskiej poczęła się rodzić tęsknota do większej aktywności.

Wiatry obcych wpływów poczęły sobie również torować drogę przez Pireneje i wiać z krajów zamorskich. Dyktatura Primo de Rivery była pomniejszonym i osłabionym wydaniem dyktatury faszystowskiej, a na opozycji lewicowej znać było wyraźne wpływy lewicy francuskiej.

Zarówno dyktatura Primo de Rivery, której zakończeniem nie faktycznym, ale logicznym był upadek monarchii, okres republiki, a wreszcie rozpoczynająca się era „restauracji“, o której zresztą nie wiadomo dokładnie, w jakim będzie kierunku — stanowią etapy tymczasowe, nie są jeszcze rozwiązaniem nekających Hiszpanię problemów i wskazaniem drogi, wiodącej w przyszłość.

Równocześnie na horyzoncie dziejowym rysują się możliwości światowych konfliktów. Związanie się z osi mogłoby pociągnąć za sobą udział w Hiszpanii w rozgrywkach, które jej nie dotyczą bezpośrednio, które mogłyby ją narazić na nieczem nieuzasadnione ryzyko. W takim momencie pokrewieństwa i sympatie, które wyrosły na tle ustrojowym, schodzą na drugi plan. Widać to na przykładzie łagodnej zresztą dyktatury portugalskiej, która z powrotem zbliża się coraz bardziej do Anglii i oddaje pod jej opiekę.

Ostatnie wypadki w Hiszpanii, konflikty wewnętrzne, które wybuchły w obozie gen. Franco, świadczą, że istotne problemy jej życia wewnętrznego nie zostały jeszcze rozwiązane. Z pośród nich wysuwa się na front: zagwarantowanie Hiszpanii niezależności zewnętrznej, zdobycie z powrotem należnego jej na świecie samodzielnego stanowiska.

Morze krwi

skutkiem starcia obcych sił

Najnowsze dzieje Hiszpanii pełną są sprzeczności.

Wojna domowa

nie była właściwie w pełni domową, gdyż po obu stronach działały wpływy i siły zagraniczne. Obozy przeciwstawiające się sobie w sposób tak skrajny, iż przelano morze krwi, były znacznie bardziej płynne i miotane wewnętrznymi sprzecznościami w kwestiach ideologii i programu, niżby to zrazu można było przypuszczać.

Sprzecznościom w obozie lewicowym między komunistami a anarchistami, między radykałami a umiarkowanymi odpowiadał po drugiej stronie frontu

antagonizm między faszystowską Falangą a monarchistami i karlistami.

Zdarzały się wypadki, w których zdawało się, że poprzez przepaść wojny domowej przerzucony zostanie most. Wystąpienie b. prezydenta Cortezów, Juliana Besteiro, i gen. Miaja przeciw komunistom zdawało się zapowiadać taką ewolucję, która jednak nie doszła do skutku. Obóz gen. Franco zwyciężył, ale zaraz po zwycięstwie okazało się, że nie jest on jednolity, a wszystkie sprzeczności, cała komplikacja programów wewnętrznych i wpływów zagranicznych zaciążyła na jego spoiwości.

Obca pomoc domaga się zapłaty

we wpływach ekonomicznych i politycznych. Gen. Franco próbuje opierać się tym żądaniom, akceptuje odrębne interesy Hiszpanii i niezależność jej polityki, ale stanowisko jego wobec dotychczasowych sojuszników nie jest łatwe, a wpływy faszystowskie i hitlerowskie w Falandze, na której się opiera, są bardzo znaczne. Tym się tłumaczy rozdzwielki wewnętrzne

w obozie gen. Franco, które w końcu doprowadziły do jawnego konfliktu, do usunięcia dwu z pośród najbardziej znanych dowódców z czasów wojny domowej. Generałów Quipo de Llano i Yague. Mówi się w danym wypadku o opozycji czy buncie żywiołów konserwatywnych, monarchistycznych, wojskowych, ale trudno tu nie zauważyć, że jest to reakcja

W imię niezależności narodowej

w imię samodzielności polityki hiszpańskiej przeciw wpływom zewnętrznym.

Związanie się z osi Berlin — Rzym oznaczałoby dla Hiszpanii

uzależnienie się od czynników od niej silniejszych. Ewolucja polityki faszystowskiej, która stała się cieniem hitlerowskiej, może tu stanowić przykład odstrasający.

Nie lubią Niemców na świecie

Znamienne wyniki pewnej ankiety

W Ameryce istnieje instytut badania opinii publicznej, który został założony przez niejakiego Gallpa. Zadaniem tego instytutu jest ustalanie za pomocą ankiet ustosunkowania się opinii publicznej do zagadnień aktualnych. Jak dalece wyniki badań instytutu zgadzają się z rzeczywistością można się było przekonać podczas ostatnich wyborów na prezydenta. Wynik ankiety przeprowadzonej wówczas przez instytut różnił się tylko o 1 procent od rzeczywistego wyniku wyborów.

Ostatnio instytut ten założył swoje filie w Europie, w Anglii i Francji, aby również i tam badać nastroje. Niedawno instytut przeprowadził w tych trzech krajach jednocześnie ciekawą ankietę.

Ankieta ta zawiera 4 następujące pytania:

1) Jaki kraj najbardziej lubisz? 2) Jaki kraj najmniej lubisz?

3) Jakiego męża stanu najbardziej lubisz? 4) Jakiego męża stanu najmniej lubisz?

Na pytanie „Jaki kraj najbardziej lubisz?“, we Francji 26 procent wypowiedziało się za Ameryką, 23 proc. za Anglią, 15 proc. za Szwajcarią i t. d. W Anglii — 33 proc. wypowiedziało się za Ameryką, 22 proc. za Francją, 12 proc. za Rosją i t. d. W Ameryce 43 proc. wypowiedziało się za Anglią, 11 proc. za Francją i t. d.

Na pytanie „Jaki kraj najmniej lubisz?“ we Francji 70 procent orzekło, że Niemcy, 9 i pół proc. — Włochy i t. d. W Anglii — 54 proc. wypowiedziało się przeciwko Niemcom, 11 proc. przeciwko Japonii — 9 proc. przeciwko Włochom i t. d. W Ameryce 58 proc. odpowiedziało — Niemcy, 12 proc. Włochy, 8 proc. — Rosja.

Na pytanie „Jakiego męża stanu najbardziej lubisz?“ we Francji 58 proc. wypowiedziało

się za Rooseveltem, 22 proc. za Chamberlainem i t. d. W Anglii na trzecie i czwarte pytanie nie odpowiedziano. W Ameryce zaś 27 proc. głosów padło na Chamberlaina, 13 na Edena i t. d. Na pytanie „Jakiego męża stanu najmniej lubisz?“ we Francji 72 proc. odpowiedziało — Hitler, 18 proc. — Mussolini i t. d. W Ameryce 70 proc. podało nazwisko Hitlera, 8 proc. — Mussoliniego i t. d.

Pokój czy wojna?

Artykuł gen. Sikorskiego w prasie amerykańskiej

Dwie agencje telegraficzne podały prasie amerykańskiej streszczenie artykułu, jaki zamieścił ostatnio na łamach prasy w Polsce gen. Władysław Sikorski, p. t. „Pokój czy nowa wojna“.

Dziennik „The New York Times“ nazywa gen. Sikorskiego „jednym z najwybitniejszych polskich generałów i ekspertem wojskowej

do nas? Ograbiono nas z tych krajów i musimy je odzyskać!“

„Berliner Tagewacht“ podaje za katolicką gazetą wychodzącą w Holandii sprawozdanie z referatu wygłoszonego w Berlinie dla przywódców partii narodowo-socjalistycznej oraz frontu pracy. Referent oświadczył między innymi:

— Jesteśmy 100-milionowym narodem, ponieważ wszyscy Niemcy mieszkający poza granicami kraju muszą być zaliczeni do macierzy... Ludność szwajcarska składa się w dziewięciu dziesiątych z Niemców, stąd wypływa jasny wniosek, że musi ona zostać wcielona do Trzeciej Rzeszy...

Przy takim punkcie widzenia — stwierdza wspomniane pismo — nie jest rzeczą dziwną, że Niemcy turyści, którzy przyjeżdżają tutaj na letnie wycofanie, wywieszają na swoich autach tabliczki z napisami: „Jedziemy w nasze góry“.

Poza tym dziennik podaje szereg wypadków świadczących o prowokacyjnym zachowaniu się turystów hitlerowskich. Tak na przykład trzech szwajcarskich oficerów, którzy spacerowali na jednej z ulic Genewy zostali w prowokujący sposób powitani hitlerowskim pozdrowieniem przez nieznaną im grupę turystów niemieckich stojących przed swoim autokarem.

Oficerowie nie chcąc wywoływać awantury, minęli ich, nie odpowiadając na powitanie. Natomiast osoby cywilne, które były świadkami tej sceny, otoczyły „turyistów“ i przekazały ich w ręce

ZADAMY POWSZECHNYCH ŚWIADCZEN NA ROZBUDOWĘ FLOTY WOJENNEJ!

WIELKIE DZIEŁA

tworzą ludzie wysiłkiem

powszednich dni pracy.

Trzy i pół miliona obywateli

buduje gospodarczą potęgę

Polski.

P.K.O.

PEWNOŚĆ — ZAUFANIE

Jedziemy w „nasze“ góry

Cynizm niemieckiej propagandy obliczony na tępe głowy

W prasie szwajcarskiej znajdujemy trzy charakterystyczne wzmianki, które wskazują, że hitlerowcy prowadzą zacieklą kampanię za przyłączeniem Szwajcarii do Trzeciej Rzeszy.

Biuletyn Szwajcarskiego Katolickiego Związku Ludowego opowiada o referacie wygłoszonym w Niemczech przez kuratora okręgu szkolnego dla młodzieży z okazji uroczystości zamknięcia roku szkolnego. Był to wysoki urzędnik, który zajmuje poważne stanowisko w niemieckim ministerstwie oświaty.

„Anglia — oświadczył — zajmujemy 18 i pół procent powierzchni globu ziemskiego, Włochy ze swoimi 40 milionami mieszkańców — 4 i pół proc. a Niemcy żądają dla swoich 80 mil. mieszkańców 9 proc. powierzchni globu ziemskiego. Szwajcaria, Polska i inne kraje należały niegdyś do Niemiec. Dlaczego nie mają znowu należeć

do nas? Ograbiono nas z tych krajów i musimy je odzyskać!“

„Berliner Tagewacht“ podaje za katolicką gazetą wychodzącą w Holandii sprawozdanie z referatu wygłoszonego w Berlinie dla przywódców partii narodowo-socjalistycznej oraz frontu pracy. Referent oświadczył między innymi:

— Jesteśmy 100-milionowym narodem, ponieważ wszyscy Niemcy mieszkający poza granicami kraju muszą być zaliczeni do macierzy... Ludność szwajcarska składa się w dziewięciu dziesiątych z Niemców, stąd wypływa jasny wniosek, że musi ona zostać wcielona do Trzeciej Rzeszy...

Przy takim punkcie widzenia — stwierdza wspomniane pismo — nie jest rzeczą dziwną, że Niemcy turyści, którzy przyjeżdżają tutaj na letnie wycofanie, wywieszają na swoich autach tabliczki z napisami: „Jedziemy w nasze góry“.

Poza tym dziennik podaje szereg wypadków świadczących o prowokacyjnym zachowaniu się turystów hitlerowskich. Tak na przykład trzech szwajcarskich oficerów, którzy spacerowali na jednej z ulic Genewy zostali w prowokujący sposób powitani hitlerowskim pozdrowieniem przez nieznaną im grupę turystów niemieckich stojących przed swoim autokarem.

Oficerowie nie chcąc wywoływać awantury, minęli ich, nie odpowiadając na powitanie. Natomiast osoby cywilne, które były świadkami tej sceny, otoczyły „turyistów“ i przekazały ich w ręce

policii, która po wylegitymowaniu pozwoliła im ruszyć w dalszą drogę.

Z prasy

Polska czuwa

„Kurier Poranny“ pisze: Trudno pominąć nad wyraz trafne opinie prasy francuskiej, która w pierwszych komentarzach o londyńskiej „sensacji politycznej o posmaku skandalu“ (mowa o wykorzystaniu przez Wohltata poufnej rozmowy z wicepremierem angielskim Hudsonem), wskazuje na niebezpieczeństwo, jakie kryje się w braniu pod uwagę możliwości dojścia do porozumienia z Rzeszą w drodze targów i ustępstw.

Takie stanowisko może bowiem utwierdzić Berlin w jego błędnym przekonaniu, iż polityka brytyjska waha się, że Londyn gotów jest „okupić pokój“ — słowem zmienia swe stanowisko wobec Rzeszy.

Berlin, czekając na przełamanie zdecydowania i odporności psychicznej narodów, które złączyły się sojuszami przeciwko niemieckiej polityce zaborów, wypuszcza balony próbne i bada, czy nie nadszedł już czas na zastosowanie nowej metody działania.

Taktyka siania zamętu, inaczej opinii publicznej, wzbudzania wątpliwości i wywoływania niepokoju ma właśnie na celu wykruszenie woli oporu przeciwko Rzeszy. Znamy dobrze tę taktykę, gdyż Berlin stosował ją zarówno wobec Austrii jak i Czech — Słowacji.

Niemcy liczą, że i obecnie będzie można odnieść zwycięstwo tego rodzaju metodami. Lecz albo są naiwni, albo takich udają nie widząc, że tym razem zawiodły przemysłowe gierki propagandowe.

„Znane chwytły“ — oto określenie londyńskiego „Timesa“, charakteryzujące stosunek W. Brytanii wobec niemieckich posunięć.

Opinia polska wykazuje nadal spokój i zaufanie wobec najwyższych czynników państwowych. Obecna postawa narodu polskiego, pełna gotowości i budząca tym podziw za granicą, musi być nadal utrzymana.

Niech wrogowie nasi wiedzą, że Polska czuwa i jest gotowa do wojny.

Proszek od BÓLU GŁOWY
Dla dorosłych i młodszych
KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEBIECIE GRYPI I KATARZE

Kalendarz dnia

CZWARTEK.

27
Lipca

Natalii m., Panteleona.
Jutro Wilkora.
Słońca wsch. 3.47
zach. 19.37.
Księżycy wsch. 16.39, zach. 0.28

KRONIKA HISTORYCZNA:

1610. Żółkiewski obozem pod Moskwą.
1697. Elekcja Augusta II na króla.
1805. Wjazd Napoleona do Poznania.

PRZYSŁOWIA:

Gdzie nie ma ładu
Tam nie ma obiadu.

AFORYZMY:

Jeżeli jesteś zmuszony w cudzej sprawie sądzić
To lepiej być skrzywdzonym, niż krzywdę wyrządzić.

Burze i ulewę przeszły nad całym krajem

Wczoraj w godzinach popołudniowych przeszła nad Warszawą niezwykle silna mawałnica, połączona z wyładowaniami atmosferycznymi, która trwała blisko cztery godziny. Rzadko spotykane długotrwałe fale deszczu spowodowały szereg zalewów domów niżej położonych na przedmieściu stolicy. Najbardziej ucierpieli mieszkańcy suteryn, którym woda wlewała się niekiedy do pokoi. Silne opady spowodowały również szereg strat w ogrodnictwie hodowlanym.

Deszcz wpłynął w znacznym stopniu na podniesienie się poziomu Wisły, która ostatnio w silny sposób zaczęła wysychać. Umożliwi to prawdopodobnie żeglugę w górę rzeki.

Burze i ulewę przeszły wczoraj nad całą prawie Polską.

W powiecie kieleckim od uderzeń piorunów wybuchło kilka naseć pożarów. W powiecie radomskim, szalejący huragan zniszczył ogółem 90 zabudowań gospodarskich. Walące się belki ciężko zraniły dwie osoby, a kilka lżej. Ponadto w jednym z gospodarstw waląca się obora zabiła 4 krowy.

RADIO

WARSZAWA I (Raszyn).

CZWARTEK, dnia 27.

5.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka (płyty). 8.20 Pogadanka sportowa. 8.30 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa. 13.00 — 14.45 Przerwa. 14.45 „Wojsko polskie”. Najmądrzejsze to sapery. 15.05 Muzyka popularna w wyk. Orkiestry pod dyr. Adama Hermana. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 — Dziennik — popołudniowy. 16.10 Pogadanka aktualna. 16.20 Prezydium organowe Władysława Zelenieckiego. 16.45 Nafta — reportaż Stanisława Nagla. 17.00 Muzyka do tańca (płyty). 17.45 Skrzynka techniczna — red. Wacław Frenkiel. 18.00 Kwartety Beethovena. 18.35 Koncert w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego. 19.00 Jules Romain: „Francia w lipcu 1914 r.”. 19.20 „Przy wieczery” (płyty „H. M. V.”). 20.15 Rezerwa. 20.25 Audycja dla wsi. 20.40 Audycja informacyjna. 21.00 Recital skrzypcowy Stanisława Mikuszewskiego. 21.30 Teatr Wyobraźni: „Imię Pan Pasek w Dańcu”. 22.10 — 22.30 Duety wokalne w wykonaniu Ireny Gadejskiej. 22.30 Recital fortepianowy Haliny Sembrat. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennikowe. 23.05 Wiadomości w języku włoskim. 23.15 — 23.55 Koncert muzyki polskiej.

WARSZAWA II (Mokotów).

CZWARTEK, dnia 27.

13.00 Muzyka rozrywkowa. 14.00 Parę informacji. 14.15 Ludwik Beethoven. 15.00 Koncert solistów. 15.30 Muzyka obładowa. 16.30 Mancel Mule — saksofon i Robert Murchie — flet. 17.05 Życie kulturalne stolicy. 17.15 — 17.25 Rezerwa. 17.25 Muzyka dawna. 18.00 — 21.05 Przerwa. 21.05 Jules Massenet: „Ferdinand” — uwertura. 21.15 Laureaci nagrody Nobla: „Spemann — wielki biolog — odczyt dr. Piotra Słomskiego. 21.30 Transmisja meczu piłkarskiego Szeged (Węgry). 22.00 Franciszek Liszt: Symfonia Faustowska. 22.30 Wolfgang Amadeusz Mozart. 23.00 — 23.55 Muzyka do tańca z dancingu „Cafe Club”.

Dyktator żywnościowy w Japonii

przepisuje diety nawet królewskim dzieciom

W Japonii prowadzi się obecnie badania nad opracowaniem nowych potraw z niewykorzystywanych dotychczas produktów, co ma w takim stopniu przyczynić się do potanienia żywności, aby Japończycy wydawali 25 groszy dziennie na jedzenie. Pracami tymi kieruje dr. Tadasu Saiki, lekarz, zwany popularnie „japońskim dyktatorem żywnościowym”. Saiki jako dyrektor państwowego instytutu żywnościowego, od 18 lat pracuje nad wynalezieniem nowych, tanich produktów żywnościowych. Jego odkrycia są popularyzowane przez prasę i radio i wiele z nich już się przyjęło i w znacznej mierze uprościło aprowizowanie armii japońskiej operującej w Chinach.

W czasie większego konfliktu zbrojnego dr. Saiki zamierza całemu narodowi japońskiemu narzucać dietę opracowaną naukowo. Lecz już obecnie wielu Japończyków częściowo stosuje się do zaleceń lekarza, a mikado je specjalne pokarmy wzmacniające kości, opracowane przez dr. Saiki. Również i dzieci królewskie są na diecie przepisanej przez „dyktatora żywnościowego”.

Saiki zaczął swoje prace od tego, że zebrał 6000 produktów żywnościowych używanych w Japonii, obliczył dokładnie ilość kalorii zawartych w każdym z nich. Następnie opracował listę 500 śniadań, obiadów i kolacji, które łącznie kosztują nie więcej niż 25 groszy dziennie. Jądłosipis zalecany przez dr. Saiki jest propagowany przez wszystkie pisma kobiece i już wiele stołówek robotniczych ściśle się go trzyma.

Poza tym uczony japoński prze-

prowadza doświadczenia ze zwierzętami i roślinami, których dotychczas jeszcze nie jadano. Przy tym każdą wyprodukowaną przez siebie potrawę „dyktator żywnościowy” pierwszy smakuje. Tak na przykład, gdy wynalazł potrawę z wodnych żmij, otrul się nią. To jednak nie zniechęciło go. Gdy tylko wyzdrowiał znów zabrał się do pracy nad tą potrawą i otrul się po raz drugi. Ale w końcu znalazł sposób usunięcia jadu z wodnej żmii i obecnie dr. Saiki je mięso ze żmii, zamiast pieczenia. Uczony jest przekonany, że wodne żmije, od których roi się w rzekach i jeziorach japońskich, zajmują jeszcze kiedyś poczesne miejsce w kuchni japońskiej.

Do przybycia Europejczyków do Japonii chleb był tam nieznanym. Jeszcze dotąd w wielu japońskich restauracjach ryż spełnia tę rolę, co chleb u nas. Obecnie dr. Saiki założył przy instytucie piekarnię, która piecze chleb z liści i słomy,

który, zdaniem „dyktatora żywnościowego”, posiada znacznie większą ilość kalorii, niż nasz chleb.

W ciągu ostatnich lat 250 ekspertów instytutu zestawilo dokładny spis wszystkich roślin rosnących w Japonii. Na tablicach wydanych w wyniku tych prac, wylicza się wszystkie właściwości danej rośliny, oraz zaznacza się, jaka jej część nadaje się do jedzenia. Poza tym dr. Saiki przeprowadza doświadczenia nad możliwościami odżywiania się mięsem kotów, psów, oraz różnego rodzaju owadów. Uważa on mięso kocię za „wielki delikates”, a psie — za „doskonały pokarm”. Gdy jednakże ugościł pewnego dziennikarza amerykańskiego, który go odwiedził, potrawą przyrządzoną z koników polnych, ten z trudem przeżuł pierwsze kęsy. Później jednak jadł już z apetytem, ponieważ było to wcale smaczne. Dr. Saiki zapewnił przy tym dziennikarza, że właściwości odżywcze potraw z polnych

koników, są znacznie wyższe, niż z ryb.

„Żywnościowy dyktator” nie zadowala się tylko wynajdywaniem pokarmów, z nowych produktów, ale stara się również wykorzystywać te części przyjętych już produktów, które no ogół przy przygotowywaniu potraw odrzuca się. Tak na przykład już obecnie z rybich główek, ości, łusek robi się galarety, którą karmi się japońską armię w Chinach. Dr. Saiki twierdzi, że jest ona pożywniejsza od mięsa.

Właściwości swojej diety, jak już zaznaczyliśmy, próbuje dr. Saiki przede wszystkim na sobie samym, a następnie na drugich.

Dr. Saiki jest przekonany, że w najbliższej przyszłości jego prace posuną się tak daleko, że w razie potrzeby Japończycy będą mogli doskonale odżywiać się bez potrzeby korzystania z dowozu środków żywności z zagranicy.

Hitler ciężko chory?

Daremnie starał się korzystać z usług warszawskiego neurologa

Jedno z południowych pism warszawskich przyniosło sensacyjną wiadomość o rzekomej ciężkiej chorobie Hitlera.

Pismo podaje ze źródeł własnych jakoby kanclerz Hitler uległ podwójnemu szokowi nerwowemu, a to z powodu przepracowania w gorących dniach kwietnia i maja, oraz z powodu ostatnich niepowodzeń w związku z polityką zagraniczną Rzeszy.

Po pierwszym ataku — jak do-

do Berchtesgaden i tym podobno należy tłumaczyć nagły urlop polityczny w III Rzeszy.

Najbardziej sensacyjnym szczegółem tej sensacyjnej wiadomości jest fakt, jakoby najbliższe otoczenie Führera miało się zwrócić do jednego ze znanych neurologów wiedeńskich dr. E. M., emigranta z Niemiec przebywającego obecnie w Warszawie, aby udał się do Berchtesgaden na ratunek Hitlera. Dr. E. M. propozycję odrzucił.

Co wykazała sekcja zwłok

dokonana na francuskim dziennikarzu-szpiegu?

PARYŻ. Sekcja zwłok b. współpracownika dziennika „Figaro” Juliana Poirier, który został aresztowany pod zarzutem korupcji ze strony obcego mocarstwa i zmarł w szpitalu wojskowym, wykazała, że Poirier miał wrzód żołądka z powodu zapalenia otrzewnej.

W związku z aferą propagandy niemieckiej we Francji, „Petit Parisien” przynosi dalsze szczegóły o działalności niemieckich agentów w północnych departamentach francuskich.

Materiały propagandowe drukowane były przez „Fichtebund” w Niemczech w języku franc. i rozrzucone pod drzwiami mieszkań.

Pakt trzech mocarstw

podpisany będzie w Moskwie w tym tygodniu

LONDYN. „Daily Sketch” twierdzi, że w tym tygodniu zostanie podpisany w Moskwie pakt 3 mocarstw: Wielkiej Brytanii, Francji i ZSSR. Pakt ten

będzie zawierał ogólne zasady, gdyż szczegóły zastosowania paktu, wzajemne gwarancje i definicję bezpośredniej i pośredniej agresji będą odroczone do

późniejszego uzgodnienia.

W międzyczasie rząd sowiecki przeprowadzi rokowania o zawarcie paktów bilateralnych z innymi państwami.

Franco pragnie usunąć z kraju popularnego wśród szerokich mas gen. Queipo de Llano

PARYŻ. Według doniesień z Burgos, wicepremier i minister spraw zagranicznych hr. Jordana

na odbył wczoraj konferencję z gen. Queipo de Llano, który został pozbawiony dowództwa okręgu wojskowego w Sewilli.

Według doniesień, otrzymanych z Paryża, gen. Franco stara się załatwić zatarg z gen. Queipo de Llano w sposób polubowny, a zarazem usunąć popularnego generała z kraju, przez zamianowanie go amb. w Argentynie.

Losowanie Książeczek Premiowych P.K.O.

Dnia 24 lipca 1939 r. odbyło się w PKO. pierwsze publiczne premiowanie książeczek oszczędnościowych serii VI grupy „A”. W premiowaniu brały udział książeczki, na które wniesiono wszystkie wkłady za ubiegły kwartał w terminie do dnia 30 czerwca 1939 r.

Premia zł. 250. — padła na Nr. 5286.

Premie po zł. 100. — padły na Nr. Nr. 299, 1506, 2971.

Premie po zł. 50. — padły na Nr. Nr. 550, 1579, 1654, 1777, 1985, 2083, 2191, 2228, 2307, 2354, 2554, 2918, 2970, 3027, 3501, 3641, 3686, 3728, 3829, 4199, 4306, 4458, 4526, 4693, 5032,

5083, 2128.

Ogółem padło 31 premii na sumę zł. 1.900. —

O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

Należy zaznaczyć, że zasadą wkładów oszczędnościowych premiowanych serii VI-iej jest wzrost liczby premii w miarę wzrastania wkładów na książeczce, przy czym przez wylosowanie premii za systematyczność książeczki nie traci swej ważności i biorą udział w następnych premiowaniach pod warunkiem regularnego wpłacania dalszych wkładów.

Po zgonie

ks. Arcyb.-metrop. Roppa

25 b. m. nad ranem, o godz. 4.35 zmarł w Poznaniu JE. ks. Arcybiskup metropolita Mohylowski Edward Roppa.

Zmarły Arcypasterz liczył lat 88. Zdrowie jego silnie nadwątzone nie- zwykłe ciężkimi przeżyciami podczas rewolucji bolszewickiej w Rosji budziło od dłuższego czasu poważne obawy.

Na początku 1919 r. ks. Arc. Roppa został uwięziony i skazany na śmierć. Nieomal przez cały rok znajdował się w Dostojnik Mościola w lochach więzienia bolszewickiego pod codzienną groźbą wykonania wyroku śmierci. Na skutek usilnych starań rządu polskiego, ks. Arcybiskup Roppa został wreszcie zwolniony z więzienia i mógł opuścić granice Rosji.

S. p. ks. Arcybiskup Metropolita Edward Roppa otrzymał na łóżu śmierci telegraficzne błogosławieństwo Ojca świętego.

Na kilka godzin przed zgonem odwiedził ks. metropolitę Roppa ks. kard. prymas Hlond.

Pogrzeb odbędzie się w piątek dnia 28 b. m. o godz. 9-ej rano w Katedrze poznańskiej, w której podziemiach złożone zostaną na wieczny spoczynek prochy zgasłego Dostojnika Mościola.

Aresztowanie

niemieckich maklerów i oszustów

BIAŁOGRÓD. W mieście Ma- ribor aresztowano kilka osób, które zajmowały się rekrutacją robotników jugosłowiańskich na roboty rolne i do budowy dróg w Niemczech.

Aresztowanie nastąpiło na skutek skargi, wniesionej przez szereg robotników, którzy porzucili w Niemczech roboty i powrócili do kraju. Powodem porzucenia pracy było złe jedzenie, prze- ciążenie pracą oraz niemożność wysyłania zarobionych pieniędzy zagranicę. Robotnicy, zaangażowani przez tych agentów, otrzymywali zupełnie inne warunki płacy aniżeli zagwarantowane w kontraktach.

Kucharka spłonęła żywcem

Zatrudniona we dworze w Sumbarku na Śląsku Cieszyńskim Maria Neczekal, w czasie gotowania posiłku podsycała ogień w piecu benzyną tak nieostrożnie, że płomień buchnął na nią i objął jej ubranie.

Zanim zdolała przyjść nies- częśliwej z pomocą i ugasić płomień, Neczekal doznała tak ciężkich poparzeń, że wkrótce zmarła.

Apoteoza morderstwa

WIEDEN. Partia narod. socja- listyczna obchodziła bardzo uroczyste i manifestacyjnie piątą rocznicę zamachu stanu na rząd austriacki, podczas którego zamordowany został kanclerz Dollfuss. Specjalne uroczystości odbyły się na miejscu stracenia Plannetty, zabójcy Dollfussa.

W podróż w śmiertelnej pułapce... Co to są „wagony ochronne”

Na peron stacji kolejowej w Skarżysku zwolna zjechał pociąg. Spojrzałem po oknach: tłok... Tylko okna pierwszego wagonu, tuż za lokomotywą, były puste. Spieszenie podbiegłem i próbowałem otworzyć drzwi przedziału.

— Tu nie wolno wsiadać pasażerom — rozległ się za mną głos.

— Dlaczego? — obejrzałem się na mówiącego funkcjonariusza kolejowego.

Konduktor w milczeniu wskazał tablicę z napisem: „wagon ochronny”.

Nie było czasu na rozmowę. Wcisnąłem się jakoś do jednego z następnych wagonów. Jednakże postanowiłem wyjaśnić tajemnicę zagadkowego napisu.

— Dlaczego nie wolno wsiadać pasażerom do pierwszego wagonu, który jest pusty, gdy inne są zatłoczone? — zapytałem dyplomatycznie konduktora, podczas gdy przecinał mój bilet.

— Bo to „wagon ochronny” — odpowiedział jakoś niechętnie.

— To znaczy?...

— To znaczy, że jest w nim niebezpiecznie jechać. To jest taki stary, drewniany pudło, jeszcze z czasów „króla Cwiczka”. W razie jakiegoś wypadku np. zderzenia, wykolejenia pociągu i t. p., wagon ten zostanie zmiążdżony, ale odegra rolę jakby buforu, osłabiając znacznie wstrząs następnych wagonów.

Poczułem naraz sympatię do tego kolejarza za to, że nie pozwolił mi zająć miejsca w tym tak „apetycznie” pustym wagonie.

— Patrzcie państwo — nie kryłem swego podziwu — co za przemyślność. Więc takie wozy przeznaczone „na śmierć” są włączane do wszystkich kursujących pociągów?

— No... nie... — konduktor odpowiadał coraz niechętniej — zwykle między lokomotywą a wagonami w których jadą pasażerowie umieszczony jest t. zw. brankard, to jest wagon służbowy kierownika i drużyny konduktorskiej, obsługującej pociąg. Wtedy rolę „buforu” odgrywa brankard. Ale to jest przynajmniej nowoczesny wóz, o stalowym pudle... Natomiast w wypadkach, gdy brankard zostanie odczepiony na którejś stacji, do pociągu włącza się „wagon ochronny”.

— To świetny pomysł — rzekłem — taki pusty stary wagon drewniany, jako zabezpieczenie.

— No, nie zupełnie pusty — melancholijnie uśmiechnął się konduktor — władze wymasają, aby w „wagonie ochronnym” obowiązkowo jechał kierownik pociągu...

— Co takiego?! — wrzasnąłem, zerwawszy się z ławki — co pan mówi?!

— A tak, proszę pana — mówi trochę przestraszony konduktor — zawiadowcy stacji i

kontrolerzy mają rozkaz pilnowania, aby kierownicy pociągów koniecznie jechali w „wagonie ochronnym”...

— Ależ panie, to przecież pewna śmierć w razie katastrofy! Mój rozmówca wzruszył bezradnie ramionami.

Długo nie mogłem uspokoić się. Myślałem o tych ludziach, którzy z szybkością 100 km. na godzinę jeżdżą samotnie w „wagonie ochronnym”, starym zbudowanym pudle drewnianym, przeznaczonym na podściółkę z drzazg w razie katastrofy. Myślałem o tym, jak czuje się taki człowiek w roli szczura złapanego w pułapkę. I zadawałem sobie pytanie czy nerwy takiego człowieka długo wytrzymają?...

Nie chce nam się wierzyć, a by p. minister Komunikacji był poinformowany o okrutnym rozkazie skazującym z góry na śmierć kierownika pociągu jadącego w „wagonie ochronnym”. Przecież każdy szczęśliwy przyjazd, to tak, jakby człowiek ten za każdym razem był na nowo ułaskawiony!...

Wierzmy, że ten bezlitosny rozkaz zostanie w najbliższym czasie odwołany.

Strajki w Polsce

Strajki to broń świata pracy przeciwko wyzyskowi. Ale nie raz używa się go dla celów politycznych, które nie zawsze idą po linii interesów państwa. Na szczęście jednak w Polsce rok ubiegły minął bez strajków o charakterze politycznym, a liczba strajków na tle ekonomicznym znacznie spadła i wyraża się liczbą 1.457, gdy w r. 1937 było 2.078 strajków.

Ogółem w r. 1938 strajkowało w 9.461 zakładach 268.811 robotników, skutkiem czego robotnikodni straconych było 1.288.778.

Jak Londyn buduje domy dla robotników

„Tanie mieszkania dla robotników” — hasło to, rzucone przed kilkoma laty przez rządy niemal wszystkich krajów, jest w Anglii realizowane z niezwykłym rozmachem.

W każdym niemal większym mieście buduje się nowe dzielnice robotnicze, w których mieszkania są udostępnione dla kieszeni każdego.

Londyn prześcignął w tej dziedzinie wszystkie inne miasta i dokonał wprost gigantycznego dzieła: zburzono 100.000 domów i wybudowano 92.000 willi przeznaczonych na mieszkania dla mas robotniczych, dla których sprawa mieszkaniowa była jedną z najtrudniejszych do rozwiązania.

Olbrzymie to dzieło rozpoczęto przed 5 laty. Na peryferiach Londynu ciągnęły się kilometry tak zwane „slums”, niezabudowane, cuchnące ulice wzdłuż których wznosiły się spróchniałe rudery, będące siedliskiem nędzy i wszelkiego rodzaju chorób. Był to ropiejący wrzód na ciele stolicy angielskiej. Obecnie „slums” prawie że zupełnie znikły, a ich miejsce zajęły szerokie wyasfaltowane ulice, wzdłuż których ciągnie się sznur małych prywatnych, czystych domków z ogródkami, prawdziwych willi, gdzie robotnik angielski po pracy znajduje wytchnienie, w warunkach godnych człowieka cywilizowanego.

Największą z tych dzielnic jest Becontree, w której znajduje się obecnie 26000 willi. Jest ona wprawdzie położona w odległości 20 kilometrów od centrum miasta, ale posiada kilka linii kolejki podziemnej kolei elektrycznej, której pociągi idą co cztery minuty. Dzięki temu w ciągu niecałych 40 minut można w każdej porze dnia znaleźć się w mieście. Przy tym komu-

nikacja nie jest droga, istnieją bowiem specjalne taborowe bilety abonamentowe dla robotników.

Becontree jest największym dziełem na świecie, jakiego dokonano w tej dziedzinie. Tam, gdzie horyzont zaczyna się już oczyszczać z oparów sadzy, widać cego nad Londynem, ciągnie się na przestrzeni 5 kilometrów kwadratowych miasto o czerwonych dachach pocięte szerokimi ulicami, ogrodami i placami sportowymi. 26000 willi Becontree nie jest budowanych według jednego modelu, ale architekci starali się im nadać charakter wiejski, a więc posiadają duże dachy z poddaszem, niskie okna pomalowane na zielono i białe sztachety, które otaczają ogródki. Wszelkie przy tym mieszkania są dostosowane do potrzeb lokatorów, którzy je zamieszkują. Inaczej więc są po myślane mieszkania dla kawalerów, inaczej dla rodzin z dwójkiem lub trójkiem dzieci.

Najskromniejsze mieszkania składają się z jednego pokoju dwuokiennego, małego łazienki i kucharki, która zawiera aparat do ogrzewania wody, dostarczający ciepłej wody niezbędnej do gospodarstwa oraz do łazienki.

Komorne za takie mieszkanie wynosi około 7 złotych tygodniowo z wliczeniem w to podatku lokalowego i opłaty za światło. Najdroższe komorne za mieszkanie 5-pokojowe wynosi około 30 złotych tygodniowo. Dzięki temu, począwszy od zamykania ulic, a kończąc na urzędniku ministerstwa, każdy może znaleźć tam mieszkanie odpowiadające jego budżetowi oraz liczebności jego rodziny.

Aby móc wybudować te nowe dzielnice władze miejskie musiały wywłaszczyć właścicieli starych domów. Płaciły im je jednak tylko za place, a nie za domy. W przeciwnym bowiem wypadku nie można było w ogóle przystąpić do budowy nowych dzielnic, których budowa mimo to pochłonęła astronomiczną sumę 6 miliardów złotych.

I w ten sposób naród brytyjski świadomy obowiązków wobec siebie samego stara się wedle możliwości ofiarować każdemu obywatelowi mieszkanie godne człowieka współczesnego.

Robotnicy bez zawodu najczęściej bez pracy

94.963 osoby skorzystały w maju b. r. z pośrednictwa pracy, wobec 82.003 w analogicznym okresie ub. roku, co oznacza poważny wzrost zatrudnienia bezrobotnych o ok. 15 proc.

Z podanej wyżej liczby 89.093 osób przypadło na robotników przemysłowych, w czym 71.678 na robotników nie wykazujących żadnego stałego zawodu. Robotników rolnych zapośredniczono 2.207, pracowników umysłowych 1.301, młodocianych — 1.152.

DINOL — DONT rzeczywiście najlepsza PASTA do ZĘBÓW

„Kolumna lekarska”

prace nad stanem zdrowia Kaszubów

W Szwajcarii Kaszubskiej bawiła ostatnio pierwsza ekspedycja lekarska, t. zw. kolumna zdrowia, która dokonała na miejscu szeregu badań chorób społecznych.

Szczególnie duży nacisk położono na badanie dzieci i młodzieży. W ciągu trzech dni zbadano ogółem 4.000 osób.

Kolumna rozdzieliła m. in. między miejscową ludność 3 tys. kg. kawy słodowej, 4 tys. bułek, 10 tys. pomarańczy, 60 kg. fig i ponad 108 kg. marmelady.

Po zakończeniu sezonu letniego przewiduje się organizację

Potrzeba 2000 ośrodków zdrowia na wsi

Z 514 ośrodków zdrowia, istniejących z początkiem b. r. na terenie całego kraju, 185 znajdowało się w osadach i gminach wiejskich. Według zaś dotychczasowych obliczeń, ilość potrzebnych obecnie ośrodków zdrowia dla terenów wiejskich wynosi ok. 2.000.

W cztery oczy Intymne rozmowy z Czytelnikami

Przykry zawód przystojnych brunecików

P.P. JANEK I WIESIEK

piszą nam: „Wybraliśmy się pewnej nocy do Marymontu do kolegi. Przechodząc koło sali tańca, zatrzymaliśmy się, ponieważ grało tam smętne tango. „Nie płacz”. Tańczyło kilka par. Między nimi dwa śliczne dziewczątka: jedna blondynka, a druga szatynka.

Po skończonym tangu wyszły z sali i podeszły do towarzystwa, złożonego z trzech panów i jednej niewiasty. Wnet potem zagrano „slow-foxa”. Znowu dziewczątka te poszły w tan, ale już w asyście dwóch panów z tego towarzystwa. Obie wywarły na nas ogromne wrażenie. Poculiśmy do nich dziwną sympatię. Po skończonym „slow-foxie” całe towarzystwo wyszło. Staliśmy niedaleko od nich i poculiśmy je bacznie obserwować.

Jedna z nich — blondynka — na chwilę odeszła, gdyż odwołała ją jedna panienka. Przeszły dokoła sali, niemal tuż obok nas. Wtedy owa blondynka zauważyła, że ją obserwujemy. Pożegnała się z tą panienką. Korzystając ze sposobności, zawarliśmy z nią znajomość. Na imię jej Tola. Jeden z nas był więc już u celu. W rozmowie dopytywaliśmy się, niby o niczym nie wiedząc, z kim przyjechała. Odrzekła, że z koleżanką Lodą. Zapytaliśmy, czy może poprosić koleżankę. Zgodzi-

ła się. O, jacy byliśmy szczęśliwi!

Niestety, nasze szczęście nie trwało długo. Nasze dziewczątka wkrótce się z nami pożegnały. Umówiliśmy się z nimi. Niestety, na spotkanie nie przyszły. Nie możemy pojąć, dlaczego. Jesteśmy przecież obaj przystojni mi brunecikami. Pracujemy, jako fryzjerzy na ul. Żelaznej. Mamy szalone powodzenie u kobiet. Więc dlaczego właśnie te sprawiły nam zawód? Jak je odzyskać, bo umieramy z tęsknoty?

Opuszczamy się w pracy. Możemy się rozpić i wykołać. Ratuj, Redaktorze...

Owym panienkom mogło po prostu coś stanąć na przeszkodzie. Nie mogły zaś panów uprzedzić, ponieważ panowie nie zostawili swego adresu, może nawet w ogóle nie podali swych nazwisk i nie dowiedzieli się adresów i nazwisk tych pań. To bardzo źle. To się mści. Trzeba przy każdej zawieranej znajomości na wszelki wypadek zostawić sobie imię, nazwisko i adres poznanej osoby. Wtedy w ostateczności można zawsze zawiadomić o czymś lub uprzedzić listownie. Panom zaś teraz nie pozostaje nic innego, jak bywanie na owej sali tańca w nadziei, że jeszcze kiedy tam te panienki spotkacie. Ale za drugim razem już nie zapomnijcie do-

kładnie sobie to wszystko wynotować.

P. SOŃKA z Siennej żali się nam:

„Mam 20 lat, jestem podobno niebrzydka. Przyjaźniłam się z chłopcem, którego pokochałam całym sercem. Na Wielkanoc miał być nasz ślub. Niestety, przeszkodził temu jego matka i siostra, obgadując go w najgorszy sposób wobec moich rodziców, którzy kazali mi z nim zerwać.

Teraz jestem taka sama, nikomu już nie wierzę i z nikim się nie przyjaźnię. Na domiar złego straciłam pracę przez jedną z koleżanek, a mam na utrzymaniu chorych rodziców i brata, chodzącego do szkoły. Już chcę sobie życie odebrać, bo nie mam innego wyjścia, a tak chciałam wyjść za mąż, mieć ognisko domowe i pomagać rodzicom.”

A cóż to za młodzian? O co go oskarża własna rodzina? Może mi pani napisze, a orzekniemy, czy rzeczywiście należało zerwać to małżeństwo. Bo może nie należało i rzecz da się jeszcze naprawić?

W każdym razie nie należy tak upadać na duchu, mając 20 lat i będąc niebrzydka. Trzeba odważnie stawiać czoła przeciwnościom losu. Znajdzie się jeszcze i mąż i praca. Tylko śmiało i nie dać się.

Aniela przybyła do Warszawy i zgłosiła się do mieszkania pani Stanisławy, która zdziwiła się, widząc jej żalobę. Anieli trudno było opowiedzieć pani Stanisławie o śmierci brata.

Aniela uporczywie milczy...

Pani Stanisława zaczęła domyślać się, czemu to Aniela nosi żalobę: tak, domyśliła się jeszcze przed tym, że Aniela rozpaczła po śmierci narzeczonego, jej brata, Janka, który nie bacząc na wszystkie niebezpieczeństwa, poszedł na stronę rosyjską, szukać swej ukochanej...

Rzuciła przed tym imię Janka tylko po to, aby dowiedzieć się, czy serce jej nie oszukuje.

Ale milczenie Anieli i jej łzy były dla pani Stanisławy najlepszą odpowiedzią. Nie panuje nad sobą; rozplakała się...

— Mój biedny bracie! Prosiłam go: nie jedź, zostań tutaj...

Aniela nie rozumie jeszcze, co te słowa oznaczają: przykro jej, że do tego domu, gdzie panuje rozpacz i nędza, wniosła znowu smutek. Opanowała się i siłą się na spokój, powiedziała:

— Sądziłam, że dano tobie znać...

— Kiedy się to stało? — zapytała pani Stanisława, polykając łzy. W jaki sposób dowiedziała się o jego śmierci? Gdzie biedaczyna zginął?

— Zmarł w obozie jeńców... — odrzekła Aniela. — Gdy tam przybyłam, było już za późno... Po wszystkim... Czemu tak patrzysz na mnie?.. Czemu jesteś tak zdumiona?.. — przeraziła się Aniela, widząc zdumione spojrzenie pani Stanisławy.

— Anieli — krzyknęła pani Stanisława, jak gdyby nie swoim głosem. — Co też pleciesz?

Pani Stanisława jest teraz przekonana, że Aniela postradała zmysły. W jaki to sposób mógł Jan zginąć w obozie dla jeńców, jeśli po ucieczce stamtąd przybył tutaj...

— Nie rozumiem — jest Aniela przerażona.

— Mówisz o Janie?

— Tak.

— Widziałas go w niemieckim obozie jeńców?

— Nie, przybyłam za późno, gdy przyjechałam, otrzymałam już tylko dokument o jego zgonie.

Oczy pani Stanisławy rozwarły się jeszcze szerzej. Jest przekonana, że Aniela postradała zmysły.

— Czemu tak na mnie patrzysz?

— Nie rozumiem, co mówisz. Sądziłam, żeś przyjechała z Rosji, dokąd Jan udał się, aby ciebie odszukać...

— Co, co?

— Nie dawno temu, gdy uciekł z niemieckiego obozu dla jeńców, był kilka dni tu u mnie...

Aniela sądzi, że pani Stanisława ma halucynacje, i spogląda na nią ze współczuciem... Nie, nic nie rozumie z tego wszystkiego...

— Kiedy się to stało? — pyta Aniela i serce jej omal nie wyskoczyło z piersi.

— Niedawno temu, kilka tygodni. Nigdy nie podawałaś swego adresu. Jan był przekonany, żeś pozostała po stronie rosyjskiej; a od owego czasu nie mam od niego żadnych wiadomości...

— Czy to wszystko prawda? — zmienił się od razu humor Anieli. — Jan uciekł z obozu dla jeńców? Był tutaj?

— Tak, i tak samo jak ty, siedział tutaj przy stole...

— I działo się to cztery tygodnie temu? Mój Boże, czy to możliwe?

— Czemu się tak dziwisz, Anieli?

Powoli dogadywały się ze sobą. Pani Stanisława opowiada szczegółowo, jak Jan przybył w przebraniu oficera niemieckiego, jak spalili niemiecki mundur, jak w kilka dni po tym przedostał się Jan na rosyjską stronę, albowiem był przekonany, że tam jest Aniela.

— A ty wcale nie pojechałaś na stronę rosyjską?

— Nie, byłam przecież tak przekonana, że umarł...

Powoli zrozumiała Aniela, że Jan naprawdę żyje, ogarnęła ją wielka radość.

— A więc Jan żyje? Niemieccy łajdacy oszukali mnie, wystrychnęli na dudka...

— Nie rozumiem, o co ci chodzi...

— Moja kochana Stasiu! — objęła Aniela panią Stanisławę i rozplakała się z radości. — Teraz rozumiem już wszystko! To ten przeklęty pułkownik von Szlengel! On mnie oszukał! Pokazał mi sfalszowany dokument... Ale otrzymał za to zasłużoną karę, gdybym go mogła znowu zabić!

— Anieliu, co też mówisz, nie rozumiem wcale...

Jesteś jakoś dzisiaj dziwna...

— Jestem pijana ze szczęścia, Jan żyje! Byłam przekonana, że umarł, oplakiwałam go, słuchaj, opowiem ci wszystko, wszystko...

Aniela opowiada o swoich straszliwych przeżyciach u Rosjan, u Niemców, gdy nieraz spoglądała śmierci prosto w oczy, aby tylko przedostać się do Janka, gotowa była wleźć prosto w ogień.

Pani Stanisława słucha tego z zapartym tchem: Aniela opowiada, jak pojechała z pułkownikiem von Szlenglem do Hawelbergu, aby tam zobaczyć się z Karskim, w jaki sposób podiły pułkownik ją oszukał. Pani Stanisława krzyknęła:

— Ja zastrzeliłabym również takiego łajdaka i to bez wyrzutów sumienia...

Aniela opowiada po tym, w jaki sposób przedostała się tutaj.

— Teraz widzę dopiero, że nie na próżno gnałam tutaj, że instynkt mnie nie omylił. Jan żyje!

Było już po północy, obie położyły się do łóżka, ale nie mogły usnąć. Miały sobie tak wiele do opowiadania. Szczególnie dobra pani Stanisława, która od nalazła wreszcie bratnią duszę, przed którą mogła zwierzyć się ze wszystkich swych nieszczęść.

Aniela dowiedziała się, że mąż pani Stanisławy, inżynier Mandricz, zniknął już od dawna bez śladu, że pozostawił ją wraz z dzieckiem, bez środków do życia...

— I to w tak podłych czasach!.. Prawie wszystko już wysprzedałam. Niemcy i tak już cały kraj obrabowali, co będzie dalej?

Aniela pociesza się i mówi do niej, jak do siostry:

— Będzie ci teraz lepiej, zawdzięczam ci przecież tak wiele!

Nagle obie zadrżały ze strachu; u drzwi rozległy się pukania pięścią:

— Proszę otworzyć, policja! Otworzyć!

— Znowu oni!.. — z trudem mówi pani Stanisława te słowa.

— Zapewne chodzi im o mnie — zeskoczyła Aniela szybko z łóżka. — Jeśli mnie tu złapią, jestem stracona...

(Dalszy ciąg jutro)

Jerzy Marten

TAJEMNICA BALU MASKOWEGO

Powieść ze współczesnego życia wielkomiejskiego

Bronka Zatorska, która kochała się do szaleństwa w dyrektorze wielkiego banku, Romanie Jarockim, postanowiła go zdobyć, pomimo, że był żonaty i kochał żonę i w tym celu nawiązała kontakt z bandą przestępców. Banda w podstępny sposób zabiła Helenę Jarocką, wywiozła ją do Argentyny i sprzedała do domu publicznego. Helena zdołała stamtąd zbiec i po wielu przygodach wróciła do Polski. Jarockiego zaś usiłowała Bronka i zamieszkała u niego.

Jarocki był przekonany, że żona rzeczywiście go porzuciła, to też gdy Helena po powrocie do Warszawy zajęła do siebie, wyrzucił ją. Zrozpaczona postanowiła popełnić samobójstwo. Przyszłodziś w tym powieściopisarz Bartosz, który, będąc wdowcem, powierzył jej opiekę nad swoim dzieckiem.

Bronka obawiając się, że Helena mimo wszystko zabierze jej Jarockiego, poleciła bandzie usunąć rywalkę. Banda otruliła dziecko Bartosza, a następnie oskarżyła o to Helenę, którą aresztowano. Jeden tylko Bartosz nie wierzył w winę Heleny i starał się wykazać, że jest niewinna. Bronka postanowiła więc unieszkodliwić go. Usiłowała bezrobotną Wandę Fokalską i nakłoniła ją do zeznania w policji, jakoby Bartosz wyznał jej po pijanemu, że zezwolił Helenie zabić dziecko. Bartosza aresztowano, a Bronka obawiając się, że Fokalska załamałaby się podczas procesu zabiła ją.

Podczas procesu Heleny zeznawała między innymi służąca, która pracowała u Jarockich w owym czasie, gdy porwano Helenę. Służąca opowiadała, w jakim stanie ducha była Helena przed udaniem się na bal maskowy.

— Zauważyłam również, — ciągnęła dalej służąca — że pani starała się ukryć przed panem, że idzie na bal. Przypominam sobie, że powiedziałam wówczas do pani, iż musi być zdenerwowana, bo wszystko leci jej z rąk. Prawdę powiedziawszy, to historia ta trochę mnie bolała, ponieważ wiedziałam, że pan bardzo kocha panią.

— Skąd świadek o tym wiedziała? — zapytał przewodniczący z lekkim uśmiechem.

— Takie rzeczy to już się widzi... szczególnie służąca... A więc pani poszła na bal... Spytałam nawet panią, kiedy wróci, ale odpowiedziała, że nie wie... Około czwartej w nocy zadzwoniono do drzwi... Byłam pewna, że to pani. Otwieram drzwi i patrzę, a to pan. A jak strasznie wyglądał! Od razu mnie zapytał,

jak gdyby już wiedział, że pani udała się na bal: „Czy pani już wróciła?”

Nie wiedziałam, co mam robić? Co odpowiedzieć? Zaczęłam się jakaś, że pani odeszła... że nie wiem, kiedy wróci... Pan chodził po mieszkaniu zdenerwowany i co kilka chwil pytał, kiedy pani przyjdzie. A tymczasem czas mijał, był świt, było południe, a pani wciąż jeszcze nie było...

Balam się wprost spojrzeć panu w twarz. Jeszcze nigdy w życiu nie widziałam tak dzikich oczu. A tu dziecko ciągle płakało... Pan zaś przestał jeść i prawie nic nie brał do ust... Tak minęło parę dni, a pani wciąż nie wracała... Wtedy zrozumiałam, że moje podejrzenie było słuszne...

Służąca na chwilę umilkła i spuściła oczy.

— Jakże to było podejrzenie? — zapytał przewodniczący.

— Zaraz pomyślałam... Widząc, że pani jest tak zdenerwowana, pomyślałam, że ma kogoś innego... i chyba też z nim uciekła...

— Czy świadek zauważyła przed tym u oskarżonej tak silne objawy zdenerwowania?

— Nie, nigdy. Zaczęło się to dopiero wówczas, gdy postanęć przyniósł list.

— Czy oskarżona powiedziała świadkowi, aby nic nie mówiła jej mężowi, że poszła na bal?

— Nie. Nic nie powiedziała, ale zauważyłam, że coś przede mną ukrywa, że coś się stało...

— Czy świadek przyjmowała telefony od panów, którzy prosili do telefonu oskarżoną?

— Nie. Telefonowałam do pani tylko pan z banku.

— Czy świadek nie zauważyła, że oskarżona ukrywa jakieś listy, lub dokumenty?

— Nie. Do czasu gdy otrzymałam list przez posłańca wszystko było w najlepszym porządku.

Z kolei zaczęłam zadawać pytania obrońcy.

— Świadek powiedziała, że w domu oskarżonej zmieniło się na gorsze, od chwili gdy otrzymała ów fatalny list. Czy świadek nie zauważyła, że oskarżona płakała po otrzymaniu listu.

— Tak. Tego dnia zauważyłam, że pani miała zaczerwienione od płaczu oczy.

— Czy twarz jej wyrażała wówczas smutek, czy też radość i zadowolenie?

— Trudno mi powiedzieć, co wyrażała wówczas twarz pani. Pamiętam tylko, że gdy mówiła do mnie, to miała jakiś dziwnie zmieniony głos.

— Czy dlatego, że była uradowana, czy też dlatego, że była zmartwiona?

— Nie wiem... Wiem tylko, że była zmieszana...

A tego dnia, kiedy miała spotkać się z tym drugim, wszystko leciało jej z rąk...

— Skąd świadek wie, że zamierzała spotkać się z „tym drugim”?

— Zdaje się, że to jasne... — odparła służąca pewnym głosem. — Pani włożyła suknię balową i cała drżała. Wiem, że jak idzie się na randkę z chłopcem, którego się kocha, to się drży na całym ciele...

Na sali rozległ się śmiech.

— I czy również się płacze? — pytał w dalszym ciągu obrońca.

— Tego to już nie wiem...

— Świadek przecież powiedziała, że tego dnia, kiedy oskarżona otrzymała list, również płakała...

— No, tak...

— A więc miała jakieś zmartwienie?

— Chyba...

Harwicz ciężko westchnął.

— A tego dnia, kiedy oskarżona poszła na bal, świadek nie zauważyła łez w jej oczach.

Służąca namyślała się przez chwilę, jak gdyby chciała sobie coś przypomnieć, a następnie rzekła:

— Zdaje się, że weszła wtedy do pokoju dziecka i bawiła tam chwilę... Dziecko wtedy już spało... Gdy wyszła z pokoju dziecinnego, to mi się zdawało, że ma zaczerwienione oczy...

— Czy świadkowi się tylko zdawało, czy tak rzeczywiście było?

— Dokładnie nie pamiętam... Ale przypominam sobie dokładnie, że przed udaniem się na bal pani weszła do pokoju dziecka i bawiła tam kilka chwil...

— O której godzinie dyrektor Jarocki wrócił z Wilna?

— O czwartej w nocy.

— Czy był zdenerwowany?

— O, bardzo. Tak strasznie wyglądał, że go się bałam.

— Jakże było jego pierwsze pytanie?

— Zapytał: „czy pani jest już w domu?”

— A więc, — chwycił się tego pytania Harwicz, — wiedział, iż pani nie ma w domu?

— Chyba wiedział...

Obrońca usiadł, oświadczaając, że nie ma już żadnych pytań do zadania świadkowi.

— Świadek powiedziała, że przed udaniem się na bal oskarżona weszła do pokoju dziecięcego? — zwrócił się do służącej prokurator. — Czy weszła do pokoju dziecięcego, aby tam coś wziąć?

— Nie zauważyłam, aby stamtąd coś wzięła.

— A więc weszła tylko do dziecka, które już spało?

— Chyba tak, ponieważ bawiła tam tylko kilka minut.

— A więc weszła do pokoju dziecięcego, aby pożegnać się ze śpiącym dzieckiem, wiedząc, że go więcej nie zobaczy, że nie wróci już do domu? — zapytał prokurator triumfująco.

(Dalszy ciąg jutro).

Dlaczego Hitler sprzedał Niemców w Tyrolu?

(Korespondencja własna)

Londyn, w lipcu

Rezygnacja z południowego Tyrolu na rzecz Italii w formie przesiedlenia niemieckiej ludności z jej przastarych osiedli tyrolskich do Rzeszy jest faktem niezwykłym w dziejach narodów cywilizowanych. Nie wchodząc w ocenę etyczną tego „targu” politycznego, co jest ostatecznie rzeczą zbytnią w stosunku do polityki III-ej Rzeszy, można by jedynie kwestionować celowość posunięcia, która oddziaływać musi ujemnie na mniejszości niemieckie poza granicami Niemiec, nie mówiąc już o oburzeniu, jakie wywołało wśród Niemców tyrolskich. Chodziłoby — rzecz prosta — o celowość z punktu widzenia Rzeszy.

Zdezawuowanie jawne, publiczne własnego programu, przekreślenie zasad nacjonalistycznych hitleryzmu jest tutaj, w sprawie Tyrolu, tak niezbita, iż zrozumiałe są przypuszczenia, że podstawą decyzji Hitlera musiały być motywy obiektywne.

W pewnych kołach londyńskich, zbliżonych do opozycji konserwatywnej, twierdzą, iż motywy przetargu tyrolskiego są natury zupełnie rzeczowej. Dla wyjaśnienia sytuacji trzeba wziąć pod uwagę dwa fakty: wydalanie w krótkim terminie wszystkich cudzoziemców zamieszkałych w Tyrolu, oraz wysiedlenie 200.000 Tyrolczyków, co zajmie z pewnością rok do dwóch lat.

Dlaczego Hitler i Mussolini obrali chwilę obecną na przeprowadzenie akcji, która musi wywołać niezadowolenie w Rzeszy i wśród Niemców poza Rzeszą?

W kołach londyńskich twierdzą, że bezpośrednią przyczyną takiej decyzji jest to, że Hitler i Mussolini doszli do porozumienia w sprawie ulokowania w południowym Tyrolu głównej kwatery niemiecko - włoskiej w razie otwartego konfliktu. Przesiedlanie Tyrolczyków, wymagające sporo czasu, odegra rolę zastępczą wobec przyspieszonej ewakuacji cudzoziemców, którzy mogliby być niewygodnymi świadkami i obserwatorami wielu rzeczy na terenie obranym jako siedziba głównej kwatery.

Jak twierdzą tu dalej, okręg Meran - Bozen, zajmując stanowisko centralne w stosunku do wszystkich możliwych fron-

tów wojennych jest dobrze zabezpieczony przed atakami z powietrza i — co więcej — leży na terytorium włoskim, gdzie dowództwo niemieckie może łatwiej, skuteczniej kontrolować Włochów i przeciwdziałać ewentualnym zamiarom włoskich oddziałów od „osi”.

W związku z tą decyzją pozostawać ma fakt, iż Hitler postanowił sam objąć główne dowództwo w razie wojny. Rozwiązanie to przyszło wbrew opozycji ze strony niemieckiego sztabu generalnego. Kwestia naczelnej dowództwa była kwestią sporną w Rzeszy od dłuższego już czasu. Po usunięciu gen. Blomberga i von Fritscha teren został oczyszczony w Reichswehrze,

gdyż gen. Keitel i Brauchitsch są biernymi wykonawcami woli Hitlera.

Opozycja w łonie generalicji niemieckiej przeciw ingerencji Führera i partii w sprawy wyższego dowództwa nie słabnie i nie ustaje. Dowodem są „czystki” wśród generałów i wyższych oficerów, których usunięto w ostatnim roku w liczbie 80-ciu, jak również szereg artykułów, krytykujących istniejący porządek rzeczy w armii na łamach „Militärisches Wochenblatt”, np. ostatnio artykuły gen. von Wetzella i gen. Marka.

Tak wyglądać mają kulisy sprawy tyrolskiej w świetle relacji angielskich.

Bys.

Jestem Arabem!

Kwiatki rasistowskie w Niemczech

Jak podaje prasa szwajcarska, plebanie w południowej Nadrenii zarzucone są stosami listów z prośbą o poświadczenie aryjskiego pochodzenia petenta. Wnioskodawcami są przeważnie chłopcy, którzy muszą przedłożyć dowód aryjskiego pochodzenia w związku z ustawą o zagrodach dziedzicznych.

Podkreślane z takim naciskiem przez propagandę niemiecką słowo „aryjski” nie zawsze jest rozumiane przez chłopów i ulega często nieoczekiwanym przekształceniom. Jeden z chłopów pisze: „Jestem pochodzenia

arabskiego (arabischer Abstammung, zamiast arischer), proszę mi to poświadczyć. Nie mogę po dać bliższych danych, bo moja babka zmarła już w r. 1878, wiem tylko, że była bardzo aryjska”.

Albo inny kwiatek: Cześć! Proszę o przysłanie mi podkładów mej babki. W celach ogólnego przewrotu (Zwecke allgemeiner Umwälzung) — potrzebuję dowodu mego urodzenia. Tym listem gotowa zainteresować się Gestapo. Nazwiska jego autora nie podajemy.

EMOLLIN

 zielona galareta
PRZECZYSZCZAJĄCA

APTEKA MAZOWIECKA — WARSZAWA, MAZOWIECKA 10

Porzucony przez ukochaną - żył jak... koń

Niezwyczajne życie młodego robotnika angielskiego

W tych dniach zmarł w Surrex (Anglia) Jerzy Asher, który w ciągu całego szeregu lat żył jak koń i całkiem upodobił się do konia.

Przed laty Asher, młody silny robotnik, który trudnił się przewożeniem towarów na wózkach, za kochał się. Gdy poprosił ukochaną o rękę, dostał kosza. Młoda dziewczyna umotywowała swą odmowę tym, że w zasadzie Asher niczym się nie różni od konia.

Słowa te tak głęboko wryły się w duszę młodego robotnika, że postanowił istotnie przeobrazić się w konia. Przede wszystkim zapuścił sobie brodę i włosy i polecił fryzjerowi ostrzyć go

tak, aby jego fryzura przypominała grzywę końską, a następnie nałożył na swoje buty ciężkie kopyta.

I oto pewnego dnia mieszkańcy Surrex ujrzeni na jezdni Asher — konia, noszącego kopyta na butach i zaprzęgniętego do swojego wózka.

Człowiek — koń nie utrzymywał żadnego kontaktu z ludźmi, z nikim nie rozmawiał, mieszkał

w stajni, i głównym jego pokarmem była trawa, siano oraz żółędzie. Z początku mieszkańcy Surrex pokrywali z Asherem, ale gdy niektórzy z nich poczuli na sobie pięść Ashera, który był niezwyczajnie silny, zaprzestano z niego kpić i patrzonego z politowaniem na tego człowieka, któremu miłość do dziewczyny przewróciła w głowie.

Podobnym dziwakiem był niejak Serb Piotr Begiński. Jego największą namiętnością były psy i posiadał 70 psów. Był on 4 razy żonaty, ale żony porzucał go, ponieważ wstrętem ich przejmowało to, że całował swoje ukochane zwierzęta i spał z

nimi.

Na skutek tej jego namiętności unikali go sąsiedzi, ale Begiński nie przejmował się tym. Żył bowiem tylko dla swoich psów i na skutek długoletniego przebywania wśród nich upodobił się z czasem do swoich czworonożnych przyjaciół i żył jak one.

Gdy wraz ze swą psią armią udawał się na rynek aby zaopatrzyć się w żywność, w mieście wybuchła panika sklepikarzy w pośpiechu zamykali kramy i barykadowali się w mieszkaniach, ponieważ Begiński rzadko kiedy płacił za towar. Psy rzuciły się na kramy i zabierały to, co im się żywnie podobało.

Pewnej nocy sąsiedzi człowieka — psa zostali wyrwani ze snu przez ałliwą wrzawę dobiegającą z jego domu. Dobiegli wówczas do okien i ujrzeni następującą mrozącą krew w żyłach scenę Begiński brocząc krwią i będadąc ścigany przez swoich 70 psów różnej wielkości, biegł jak szalony przed siebie.

Wówczas widziano go po raz ostatni w okolicy. Nazajutrz w jego domu znaleziono 7 zabitych psów. Prawdopodobnie pokłócił się on ze swoimi czworonożnymi przyjaciółmi i bił się z nimi na psi sposób. Reszta psów ujęła się za swoimi „pobratymcami”, a Begiński nie mogąc stawiać im oporu rzucił się do ucieczki.

Co się z nim stało? Na to nikt nie może dać odpowiedzi, ponieważ od owej nocy wszelki ślad po nim zaginął jak i po jego psach.

Hodowcy żmij i czerwone szczury

Sposoby walki z plagą szkodników

Co pewien czas jakiś gatunek zwierząt rozmnaża się z taką szybkością, że staje się plagą dla danego kraju. W podobnym wypadku rząd danego kraju, nie mogąc na własną rękę zwalczać tej plagi, ucieka się do pomocy obywateli.

A robi to w różny sposób. Tak na przykład przed kilkoma laty w Austrii żmije rozmnożyły się w tak zastraszającej ilości, że niszczyły zbiory na polach i zagrażały życiu ludzkie-

mu. Władze nie mogąc sobie dać rady z tą plagą, zwróciły się z apelem do obywateli, wyznaczając nagrodę za każdą schwytaną żmiję. Wynik tego posunięcia nie dał na siebie długo czekać. Obywatele zabrali się gorliwie do chwytania żmij i ty się gadołów przynoszono do urzędu, gdzie za nie wypłacano premie. Najgorliwsi łowcy — mi byli dwaj muzulmanie, którzy przynieśli aż 10000 gadów. To wydało się władzom podejrzanym. Roztoczono obserwację nad łowcami i stwierdzono, że hodowali żmije, na skutek czego nie trudno im było dostarczyć władzom aż 10000 gadów.

W Paryżu zaś, gdzie ostatnio zanotowano plagę szczurów, władze miejskie również zwróciły się z apelem do ludności, prosząc o pomoc i wyznaczając odpowiednią nagrodę. Ale nie chcąc paść ofiarą oszustów wpadły na dość pomysłowy sposób. Ujęto 90 szczurów, które pomalowano specjalną farbą na czerwono i wypuszczono na wolność. Następnie ogłoszono, że schwytywanie czerwonego szczura wypłaci się znaczną nagrodę. Wiele osób, których nęciła nagroda, zaczęło polować na czerwone szczury, zabijając przy tej okazji tysiące innych.

Po pewnym czasie wszystkie czerwone szczury, zostały schwytane, ale jednocześnie wytopiono mnóstwo czworonożnych szkodników.

Przed kilkoma znów laty plaga Turcji było mnóstwo bezpańskich psów, które dawały się dotkliwie we znaki ludności. Rząd chcąc położyć kres tej pladze, wyznaczył nagrodę za każdą dostarczoną władzom ogon psy. Władzom dostarczono tysiące ogonów, za które należało wypłacić nagrody, ale ilość bezpańskich psów mimo to się nie zmniejszyła. Jedyną różnicą było to, że straciły tylko ogony.

Rekordowa ilość samobójstw zanotowano w Warszawie

Statystyka zamachów samobójczych, dokonanych w Polsce w roku ubiegłym, wykazuje przeciętną liczbę 12,6 zamachów na 100.000 mieszkańców. Ogólna ilość zamachów wyniosła 4.377, w czym 2.560, czyli 15,1 na 100.000 osób, było mężczyzn, a 1.817 kobiet.

Zamachów samobójczych w miastach było 28,6 na 100.000 mieszkańców, na wsi tylko 6,7.

Najwięcej zamachów zanotowano w Warszawie — 778, w tym 233 zgonów, a dalej w woj. łódzkim 481 (274), woj. śląskim — 452 (220) i lwowskim — 417 (241). Najmniej zamachów samobójczych dokonano na terenie województw: nowogródzkiego — 81 (73 zgony), poleskiego — 107 (79) i stanisławowskiego — 119 (92).

Niemowleta najwięcej zarabiają w Hollywood

Kto najwięcej zarabia w Hollywood? Wydawałoby się, że odpowiedź jest prosta i łatwa: Greta Garbo, Charlie Chaplin lub Marlina Dietrich. Tymczasem tak nie jest! Najwięcej zarabiają... niemowleta.

Taksa wynosi 75 dolarów za kilka minut gry przed obiekty-

wem. Miesięcznie niemowlę otrzymuje już tylko 50 dolarów za ten sam okres pracy. Gdy ma trzy miesiące otrzymuje już tylko 25 dolarów dziennie, a po sześciu miesiącach gaża dzienna wynosi tylko 8 dolarów 25 centów, czyli równa jest gaży wypłacanej dorosłemu statystyce.

CHOROBY PŁUC

który ułatwia wydzielanie się płwociny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel. Sprzedają apteki

Gruźlica płuc jest nieuleczalną i corocznie, nie robiąc różnicy dla poci, wieku i stanu, kości miliony ludzi — **PRZY ZWALCZANIU CHOROBY PŁUCZNYCH BRONCHITU** uporczywego, męczącego kaszlu, **GRYPY** i t.p. stosuj **„Balsam Trikolan”** GASEC, pp. lekarze

„Balsam Trikolan” GASEC, pp. lekarze

Najstarszy parowiec na świecie

Najstarszym parowcem na świecie, który znajduje się jeszcze w ruchu, jest statek „Mälaren”, zbudowany w Norrköping, w Szwecji, w 1848 roku. Statek ten kursuje nadal na jeziorze Mälarn.

Kilka razy był już ten metu-

zalem parowców odnawiany i przerabiany, ostatnio zaś wyposażono go w nowe maszyny.

Pomimo swoich 91 wiosen „Mälaren” sprawuje się zupełnie dobrze i cieszy się zasłużoną popularnością wśród pasażerów.

Najdłuższy łukowy most żelbetonowy

Nowy most żelbetonowy przeznaczony w północnej Szwecji przez rzekę Angerman posiada środkowy łuk o rozpiętości 264 metrów u podstawy, co jest rekordem światowym.

Długość mostu wraz z dojazdowymi wiaduktami wynosi

1200 mtr. Wysokość przejazdu 44,6 mtr., szerokość 40—50 mtr., co pozwoli na przepływanie pod mostem największymi statkami rzeczonym.

Środkowy wielki łuk mostowy obliczony jest na wytrzymałość przy obciążeniu maksymalnym do 6.000 ton.

SOL Klawiol

Uciążliwi sąsiedzi i lokatorowicze

Nieraz słyszymy o uciążliwych cudzoziemcach. Są to ludzie, którzy swym zachowaniem sprawiają dużo kłopotu gościnemu krajowi. Takich ludzi rząd zwykle wysiedla i raz na zawsze pozbawia wizy wjazdowej.

Z uciążliwymi lokatorami — sprawa trudniejsza. Uciążliwemu lokatorowi zdaje się, że wszystko mu wolno, że sąsiedzi, nie wyłączając gospodarza, muszą mu ulegać i znosić wszelkie jego swawole i wybryki, dalekie od pojęcia etyki towarzyskiej.

Uciążliwych lokatorów można podzielić na kilka kategorii. Więc lokatorzy trzepace. Od wczesnego ranka wynoszą na podwórko meble, tapczany, kanapy, fotele, materace, pierzyny, poduszki, dywany, chodniki nawet słomianki, odzież, pledy i wszystko to biczują kijami lub trzepaczkami. Tumany kurzu wzbijają się z tych przedmiotów do pewnej wysokości, aby z powrotem opaść na te same bieżące obiekty lub wcisnąć się do mieszkań sąsiadów. Wypędzenie kurzu sposobem biczowania jest tylko złudzeniem. Kurz zostanie tylko podzielony pomiędzy sąsiadami, którzy chcąc niechcąc, przefiltrują go przez przewody oddechowe, przypuszczalnie ze szkodą dla tych organów.

„Trzepacze” nie zwracają na to najmniejszej uwagi. Trzepią zawzięcie, namiętnie, z uporem szaleńców.

W dziedzinie wynalazków istnieje taki aparat, zwany „odkurzaczem” (elektrolux), który wchłania idealnie kurz; następnie z worka aparatu kurz wędruje do paki na śmieci i wraz z jej zawartością zostaje wyeliminowany z granic nieruchomości. To jest jedyne i skuteczne odkurzanie przedmiotów. — Trzepania są bezcelowe, a z punktu widzenia higieny — szkodliwe.

Manipulacja trzepania zaczyna się przepisowo od godziny 8 rano i trwa w nieskończoność. A przecież nie wszyscy lokatorzy mogą zażywać snu w nocy. Wielu pracowników po powrocie z nocnej zmiany, właśnie rano pragnie zasnąć i wypocząć. Do takich pracowników należą kolejarze, pocztowcy, policjanci, pracownicy gazowni lub elektrowni i inni. Ludzie ci, mieszkający przeważnie w oficynach mają chyba prawo do spokoju i względem nich „trzepacze” uprawiają politykę barbarzyństwa.

Drugi rodzaj, to lokatorzy „radjoci”. Przy otwartych oknach puszczają w ruch aparat. Gdy te manipulacje dzieją się we dnie, bagatel. Ale wieczorem po 22 godzinie, częstokroć w nocy, po powrocie z wizyty lub hulanki, lokator - radiota zaczyna grać na cały regulator.

Taki lokator zapomina o tym, że popełnia wykroczenie, przewidziane przez artykuł 28 prawa o wykroczeniach i grozi mu kara aresztu do 2 miesięcy lub grzywny do 2.000 złotych. Sąsiedzi powinni w takich wypadkach zatelefonować do policji i niekulturalny radiota zostanie unieszkodliwiony.

Trzeci rodzaj, to lokatorzy miłośnicy zwierząt domowych. Przeważnie poczciwcy ci utrzymują pieski różnych ras i rozmiarów. Bardzo często pozostawiają psinę w domu samą. Domownicy wychodzą, a pieskowi zapowiadają, aby pilnował domu. Nieszczęśliwe zwierzę, ofiara samotności, zaczyna płakać, piszczeć, skamleć, wyśszelekać na przemian, tworząc wokół siebie prawdziwą orgię wrzasków. Sąsiedzi są bezsilni; nie zamkniętemu zwierzęciu nie mogą pomóc i muszą godzinami wysłuchiwać lamentów nieszczęśliwca.

Prawda, że po powrocie „pana” mogą wspólnymi siłami

obić temu panu skórę i zniekształcić twarz lub przesunąć oko na inne miejsce, ale to już nie wróci poszarpanych nerwów, no i nie każdy chce tym sposobem uwikłać się w proces karny.

Na uciążliwych lokatorów są jednak środki inne, można się tak wyrazić — domowe. Uciemienieni sąsiedzi powinni z pierwszego lepszego podręcznika szkolnego nauczyć się na pamięć bajki „Paweł i Gaweł”. Następnie zastosować środki odwetowe. Na radiotów najlepszym środkiem jest wynajęcie dwóch, trzech aparatów radiowych (z przyjemnością to zrobią firmy „Krüger” lub „Luft”, zwłaszcza gdy się ich wtajemniczy w cele wynajęcia) ustawienie ich pod ścianą lub w otwartym oknie obok mieszkania „radioty”. Sposób działania winien być identyczny z działaniem radioty.

Miłośnikom zwierząt należy zastosować coś w tym rodzaju: Umieścić w swym lokalu krowę, dzikiego osła, hienę, kilka psów lub coś podobnego. Lokal zamknąć i udać się na majówkę do Sulejowa.

Trzepaczom urządzić orgię trzepania wszelkiego rodzaju łachów, wypożyczonych u handełsów, przy ul. Pereca lub z Pekinu. I trzepać zapamiętale sadystycznie, bez przerwy. Zaprowadzić wywiad, kiedy trzepacze śpią, kiedy pragną odpocząć, kiedy mają chorych członków rodziny. I trzepać aż do późnej nocy. Nurzać się po szyję w rozkoszach oceanu zemsty!

W zabiegach tych nie ustawać, zmusić uciążliwych lokatorów do ataków białej gorączki, do ucieczki w dżungle lub jeszcze dalej, zepchnąć ich na dno rozpacz i przekonać ich, że największym skarbem na świecie jest spokój.

AMILKAR.

Na ulicy, w domu, w kinie,
Myśli każdy o PINGWINIE.

Tajemnicze samobójstwo

W Piotrkowie przy ul. Piłsudskiego 40 mieszkańcy tego domu byli świadkami tragicznego wypadku. 31-letnia mieszkanka tego domu Luba Grzywińska wyskoczyła oknem z

mieszkania swego na pierwszym piętrze w zamiarze pozbawienia się życia. Do nieszczęśliwej samobójczyni wezwano lekarza, który po udzieleniu jej pierwszej pomocy polecił odwieźć ją do szpitala, gdyż stan Grzywińskiej jest bardzo ciężki. Co było powodem samobójstwa nie zdołano dotychczas ustalić.

Okazja dla naszych Czytelników!

W każdym polskim domu

KRZYŻACY

nieśmiertelne dzieło Henryka Sienkiewicza
za złotych 3.— (trzy)

Każdy setny nabywca „Krzyżaków” otrzyma bezpłatnie kwartalną, prenumeratę naszego pisma lub według swego wyboru wydawnictwa Zakładu Narodowego im. Ossolińskich za zł 10.— (dziesięć), z katalogu dołączonego do każdego egzemplarza „Krzyżaków”.

Ważne do dnia 23-go września 1939 roku.

(Wypełnić i wysłać)

Proszę o nadesłanie — egz. „Krzyżaków” Sienkiewicza po zł 3.— tj. razem zł —

Kwotę przekazuję czekiem P. K. O. Nr. 141.599.

Imię i nazwisko

Dokładny adres

Nazwa pisma Dziennik Piotrkowski, (Piotrków Tryb.).

Kronika tomaszowska.

Kto będzie wiceprezydentem

Ponieważ stara rada miejska w ciągu całej swojej kadencji nie mogła wybrać wiceprezydenta miasta z powodu niemożności uzyskania zwykłej większości potrzebnej do wyborów wiceprezydenta, obecnie kwestia ta również absorbuje

umysły społeczeństwa tomaszowskiego.

Zainteresowanie tą sprawą wzrasta z tego powodu, że już pierwsze zebranie wyborcze rady miejskiej nie doszło do skutku, ponieważ nie było przewidzianego ustawą quorum.

Drugie zebranie wyborcze zwołuje prezydent miasta na dzień 28 bm. bez wniosku odpowiedniej ilości radnych, a jedynie na podstawie uprzedniego zarządzenia Wojewody łódzkiego. Gdyby i drugie zebranie nie odbyło się z tego samego powodu, prezydent powiadomi Wojewodę o niedojszcu zebrania wyborczego do skutku.

Zebranie w dniu 28 bm. odbędzie się i według przypuszczeń, dokonany zostanie wybór wiceprezydenta, jeśli oczywiście do tego czasu uzgodnione będą poglądy poszczególnych frakcji. Żadna z frakcji radzieckich samodzielnie nie jest w stanie przeprowadzić swego kandydata, na którego musi paść co najmniej 17 głosów, a najsilniejsza frakcja PPS i Bund rozporządza tylko 15 głosami. Posiedzenie piątkowe wzbudza w mieście wielkie zainteresowanie.

Do czasu dokonania wyborów nowych ławników i wiceprezydenta, kolegium Zarządu Miejskiego obraduje jeszcze w dotychczasowym składzie. Zmiana członków kolegium nastąpi automatycznie po wyborze nowych ławników i wiceprezydenta.

Nie szczędź ofiar na ścigacz!

ZDROWA KUCHNIA

WYMAGA ZDROWYCH PRZYPRAW. TRWAŁOŚĆ MARYNAT I ICH NIESZKODLIWOŚĆ DLA ZDROWIA ZAPEWNIĄ BEZBAKTERYJNY, CZYSTY, TRWAŁY, TANI OCET Z ESENCJI OCTOWEJ 80%, WYROBU

ZAKŁ. CHEM. GRODZISK „RAK” NA BUTELCZCE

Dogodne kredyty dla rolników

Kasa Kredytowa Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości w Piotrkowie pod nowym sprężystym kierownictwem obecnego dyrektora kpt. w stanie spoczynku p. Goleniewskiego zaznacza w ostatnich czasach swój intensywny rozwój, przyczyniając się w znacznym stopniu do ożywienia życia finansowego i gospodarczego m. Piotrkowa i powiatu.

W ostatnich dniach Kasa Kredytowa otrzymała przydział kredytów dla drobnych rolników pod zastaw zboża, nasion olejnych i nasion strączkowych.

Każdy drobny rolnik może otrzymać do 2 tys. zł takiej pożyczki wekslowej spłacanej w ratach miesięcznych.

Pożyczka ta ma na względzie doniosły cel gospodarczy, chodzi o to aby w okresie zwiększonej podaży zbóż rolnicy nie

wyzbywali się go za bezcen, lecz mieli możliwość dogodnej transakcji.

Gotowe formularze na otrzymanie pożyczki zaliczkowej pod zastaw zboża wydaje w godzinach urzędowych Kasa Kredytowa Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości Słowackiego 1.

Ze sportu piłkarskiego.

Concordia — M.K.S. 1:0 (1:0)

W ubiegłą niedzielę dnia 23 lipca rb. na boisku w Moszczonicy odbyło się towarzyskie spotkanie piłkarskie pomiędzy Concordią z Piotrkowa a tamtejszym Klubem Sportowym. Zawody upłynęły pod znakiem lekkiej przewagi gości, dla których Wachała III zdobył jedną bramkę dnia. Widzów 1000.

Zrebak ciężko poturbował dziecko

We wsi Podkałek, gm. Uszczyn, pow. Piotrkowskiego 4-letni syn Walentego Pasternaka Czesław bawił się na drodze obok zagrody swych rodziców,

gdy tymczasem sąsiad Pasternaków Jan Zielonka wypuścił samopas 4-miesięcznego zrebaka, który rozbrzykawszy się kopnął chłopca w głowę tak nieszczęśliwie, że ten stracił przytomność. Czesława Pasternaka w stanie bardzo ciężkim odwieziono do szpitala św. Trójcy.

WESOŁE MIASTECZKO

w Al. 3-go Maja 5 (Plac Tamilin)

zabawi w Piotrkowie tylko jeszcze kilka dni

Jedyna okazja do wesołego i przyjemnego spędzenia czasu: w muzeum historycznym ruchomych figur woskowych, panorama z nowym programem bardzo ciekawych wydarzeń światowych jak: wybuch wulkanu w Ameryce, eksplozja angielskiego sterowca R. 101 i wiele innych.

Karuzela, gondola, wiraz motorowy, huśtawki, strzelnica motorowa i wiele innych atrakcji i niespodzianek.

Wesołe miasteczko czynne codziennie od g. 6-ej w. Muzeum i panorama już od godziny 10-tej rano.

Kino-Teatr

„AS”

w Piotrkowie
pl. Niepodległości nr. 2.

Kulisy dramatycznego, a zarazem wesołego życia stolicy filmu p. t.

Hotel Hollywood

z nową sensacją ekranu. Rosemary Lanc u boku niezawodnego Dicka Powella.

Początek o g. 5.30 pp. w niedziele i święta o g. 3 po poł.

Poranki o g. 3 Dzisiejsza miłość z Simon Simone

Kino - Teatr

ROMA

w Piotrkowie
Al. Maja 11.

Z nowym ładunkiem humoru, radości, uwodzicielskiego czaru kobiecego wystąpi Danielle Darrieux wraz z Albertem Prejeanem w filmie muzycznym p. t.

DEDE

Początek o godzinie 7-ej wieczorem.

Pop. o godz. 3.30 i o 5 Tajemniczy ślepiec

miesięczna „Dziennika Piotrkowskiego” wynosi 2 zł. 50 gr. z dostawą zł. 3.
PRENUMERATA: kwartalnie z przesyłką zł. 9, rocznie 36 zł. Konto P. K. O. Nr. 602.480

Redaktor i Wydawca: Bronisław Kalwary.

Józef Walecki Drukarnia Polska Piotrków, ul. Słowackiego 23, tel 10 65